

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА \$1.00

РАЗ НА ТИЖДЕНЬ

ONCE A WEEK

PRICE \$1.00

РІК CXII

П'ЯТНИЦЯ, 11 ЛИСТОПАДА 2005 РОКУ

ЧИСЛО 45

VOL. CXII

FRIDAY, NOVEMBER 11, 2005

No. 45

Головна тема обговорення: СОТ

ВАШІНГТОН. – Вступ України до Світової організації торгівлі (СОТ) був однією з головних тем обговорення під час візиту прем'єр-міністра України Юрія Єханурова до США на початку листопада. Хоча двостороння угода про доступ до ринків товарів та послуг, яка є необхідною для вступу України в СОТ, не була підписана, сторони досягли певного прогресу під час переговорів і продовжують працювати над угодою – з надією підписати її до зустрічі керівників держав-членів СОТ у грудні ц. р. в Гонгконгу. На підтримку заяв прем'єр-міністра про те, що Україна розуміє, що вона несе певну відповідальність щодо вирішення проблем, які уповільнюють її вступ в СОТ, і що Уряд України продовжить активно працювати у цьому напрямку, 2 листопада Верховна Рада України прийняла ще два закони з пакету, що регулює зовнішню торгівлю України, і які мають безпосередній стосунок до її вступу в СОТ. Решта 14 законодавчих актів, які ще потрібно прийняти, розглядає парламент у цей час.

Переговори з Департаментом торгівлі США щодо отримання Україною статусу країни з ринковою економікою також просуваються динамічно. Згідно з попередніми інформаціями, вони можуть закінчитися у січні 2006 року. Цей статус не впли-

ває на шанси України щодо вступу в СОТ, але такий жест був би великим символічним сигналом з боку США, що вони задоволені прогресом економічних та законодавчих реформ в Україні і тому відкривають свої ринки українським товарам та послугам та поглиблюють торговельні взаємини з Україною. Успішне завершення цих переговорів стало більш вірогідним у контексті останнього розвитку подій у таких самих переговорах між Україною та Європейським союзом. Брюссель нещодавно заявив про свій намір дати Україні статус у близькому майбутньому.

Відкриття додатку Джексона-Ваніка щодо України так само є одним з провідних питань у двосторонніх взаєминах між Україною та США. Це питання отримало значний поштовх під час візиту прем'єр-міністра, в результаті якого виникло декілька нових ініціатив для прискорення „визволення“ України з-під дії додатку. Декілька законопроектів були представлені на розгляд Сенату та Конгресу США. Зокрема сенатори Луґар (Р-Індіана) та

Прем'єр-міністр Ю. Єхануров (в центрі) з учасниками сніданку в Конгресі 2 листопада.

Обама (Д-Іліной) очолили сенатську кампанію, яка прагне скасування додатку до кінця цього року. Конгресовий Український Кокус (КУК), група членів Палати Представників, які цікавляться Україною та сприяють розвиткові взаємин між двома країнами, активно підтримує їхні зусилля і продовжує власну працю у Палаті Представників. Хоч Україна і отримує підтвердження статусу нормальних торговельних взаємин від Президента США щопівроку, від 1992 року, без жодних проблем, скасування обме-

жень додатку щодо України було б надзвичайно символічним і означало б, що США визнають, що Україна подолає своє радянське минуле та твердо стоїть на шляху демократичних та ринкових перетворень.

Потрібно наголосити, що скасування додатку Джексона-Ваніка також не заважає Україні вступити в СОТ. Історично, після вступу країн-партнерів США в СОТ, цей додаток Конгрес США скасовує майже автоматично.

Сергій Жихарєв

С. Глузман: „Це вже не та Україна, якою була 15 років тому“

4 листопада Бі-Бі-Сі у програмі „Добрий вечір з Лондону“ передало розмову з відомим лікарем-психіатром, поетом і публіцистом, правозахисником і колишнім в'язнем советських тюрем Семеном Глузманом. Нижче вміщуємо, з незначними скороченнями, текст цієї цікавої розмови. Від імені згаданої програми її вела журналістка Ольга Бетко.

– Коли ви почали писати вірші, у таборах?

– Так, я тоді почав писати, тому що мав дуже щирого, дуже важливого для мене друга і вчителя Івана Світличного. Якщо б не було поруч Івана Олексійовича, я б, мабуть, не став тим, ким я став, і в поезії теж.

– Чи пишете Ви вірші зараз?

– Ні, ну що ви! Це інший Семен Глузман. Я мав приятеля, який сказав, що Глузман розмножується тільки в неволі.

– В одному інтерв'ю Ви сказали приблизно так: „Проблема України в тому, як стати комфортною країною без героїчної боротьби“. Що ж для Вас означає комфорт?

– Це можливість жити своїм особистим життям, не думаючи про те, яке прізвище президента, що робить парламент. Комфорт – це можливість виїхати з країни і повернутися в неї. Комфорт – це можливість читати те, що ти вважаєш за потрібне для себе читати, чи не читати. Комфорт – це нормальне життя європейської країни.

– Як ви вважаєте, зараз життя в Україні вже є комфортним?

– Я не думаю, що можна казати, що ми вже є європейською державою, але ми наближаємося до цього. Я думаю, що якщо жити дуже довго, ну десь більше ста років, то ми наблизимося. І я думаю, що українці показали, що вони свідоміші європейці, ніж люди, які прийшли до влади.

– В іншому інтерв'ю Ви згадували радянське життя, називаючи його „світлом на іншій планеті“. Але ви також писали, що за того життя у вас було так багато часу. Тобто у тому житті був теж свій комфорт?

– Мабуть. Найбільш комфортним життям для мене була тюремна зона, тому що я був вільним. Це ж була радянська епоха. Там (на зоні – Бі-Бі-Сі) можна було казати вже все, що ти думаєш навіть офіцерам КГБ. Там можна було працювати, писати. КГБ намагався не давати нам такої можливості, але ми завжди робили те, що ми вважали за потрібне. Можна було сперечатися.

Я думаю, що найбільш комфортною річчю була можливість жити поруч з такими людьми, як Іван Світличний, Ігор Калинець, Валерій Марченко, Сергій Ковальов, Володимир Буковський. Я пам'ятаю зону не тільки як колючий дріт, а й як обличчя моїх друзів, покійних, живих, але друзів.

– Ось як Семен Глузман згадує Миколу Горбаль: „Цікаво було – молодий лікар, молодий хлопцев, він ніби не був в середовищі тієї української дисидентської київської еліти, але саме Глузман сів за те, що став на захист генерала Григоренка. Він дав свідчення, що в психіатричну лікарню посадили цілком здорову людину“.

– Микола Горбаль – це теж частинка мого серця. Микола – дуже тепла, дуже чесна і дуже правильна людина. І я думаю, саме через те, що він такий, він не зміг бути постійно депутатом Верховної Ради України. Він один раз спробував і більше не зміг.

– Микола Горбаль говорить про те, що Ви, тоді молодий лікар, дуже відрізнялися від київської національної еліти. Як ви взагалі познайомилися з цим колом людей? Я так розумію, що це було ще до таборів.

– По-перше, треба казати, що мене виховував батько, дуже відверто, і я знав, що таке радянська влада, я знав про Голодомор, я дуже багато знав з розповідей свого батька – комуніста. Потім було знайомство з Віктором Некрасовим, який познайомив мене з Плющем і Іваном Дзюбою. Я був одним з тих багатьох молодих людей, які розповсюджували визначну книгу, самвидав Івана Дзюби, ту саму, за яку він сів за ґрати. І коли я прийшов до в'язниці КГБ, я справді не дуже розумів те, яку історію має моя країна, Україна. Але вже на зоні я зустрівся з 25-річниками, вояками УПА, і всі ці люди, які були вдвічі старші за мене, всі вони були дуже приязні до мене, а потім стали друзями. І це була можливість отримати не тільки якусь інформацію, але й емоційну картину того, якою була історія моєї країни, тому що коли я прийшов до зони, я знав дуже мало. Я знав Солжениціна, я знав про Сахарова, я знав багато про той час, який був моїм часом, але я майже нічого не знав про історію України, тієї України, яку я пізнав тільки в зоні.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Тема конференції – діяльність А. Шептицького

Львів. – 7 листопада у Львові відбулася конференція „Митрополит Андрей Шептицький: дилема гуманістичного вибору в умовах тоталітарних режимів”, на яку з'їхалися вчені з різних міст України й Ізраїлю. Глава УГКЦ Андрей Шептицький у роки війни між двома тоталітарними режимами – нацистським і комуністичним – був рятівником численних львівських євреїв, котрі, згідно з планами Гітлера, підлягали цілковитому винищенню. Тепер, через багато років після Голокосту, єврейські наукові кола дискутують про визнання Митрополита Шептицького Праведником світу. Нині варто повернутися до цієї постаті, щоб побачити відображення аспектів українсько-єврейських стосунків до війни, під час неї та після. Тим паче, що діяльність А. Шептицького не вивчено сьогодні належним чином, – зазначив доктор Арон Вайс, науковий консультант Центрального українського фонду історії Голокосту „Ткума”. З українських науковців участь у конференції взяли Мирослав Маринюк – проректор Українського Католицького університету, Ярослав Грицак – директор інституту історичних досліджень Львівського Національного університету ім. Івана Франка, історики з інших міст України. М. Маринюк розповів, що з радістю прийняв ініціативу єврейських колег організувати конференцію. Тлумачення факту тривалого невизнання цієї постаті як в Україні, так і в Ізраїлі інституту Яд-Вашем, спричиняє багато інтерпретацій, і коли немає чітких пояснень, в хід ідуть найгірші речі, – наголосив М. Маринюк. Українські історики наголошували й на тому, що досі в Україні немає бодай біографічної монографії про Андрея Шептицького, а чимало українців навіть не знають, хто він такий і яка його роль в історії України. Відтак учасники конференції висловили надію, що часте звернення до постаті А. Шептицького виправить цю ситуацію і в Україні, й поза її межами, зокрема в Ізраїлі. На вищезгадану конференцію приїхала врятована Митрополитом А. Шептицьким 1942 року Лілі Штерн-Полман, яка тепер мешкає в Лондоні.

Віталій Кличко залишає бокс

КИЇВ. – Український боксер Віталій Кличко 8 листопада прийняв рішення завершити спортивну кар'єру. У Лас-Вегасі 12 листопада повинен був відбутися боксерський поєдинок у важкій вазі між чемпіоном світу за версією WBC 34-річним В.Кличком і американським боксером Гасимом Рахманом. Поєдинок було скасовано через одержану В.Кличком минулого тижня травмою коліна. Рішення завершити боксерську кар'єру і залишити великий спорт було прийнято після медичного обстеження і термінової хірургічної операції, проведеної директором відділення спортивної медицини клініки „Kerlan-Jobe” (Інгвуд, Каліфорнія) доктором Нілом Трейджем. Під час операції Віталієві було трансплантовано пошкоджену хрестоподібну зв'язку. „Останнім часом я більше

боровся не з суперниками, а з власними травмами, – заявив В. Кличко. – Складне рішення залишити спорт я прийняв на вершині боксерської кар'єри і передаю чемпіонський пояс до рук Всесвітньої Боксерської Ради”.

Верховна Рада відмовила НАТО

КИЇВ. – Верховна Рада України 3 листопада відмовила НАТО у використанні української транспортної авіації. Меморандум щодо цього був підписаний у червні 2004 року між українським урядом та головнокомандувачем силами альянсу в Європі, але для набуття чинності потрібна була його ратифікація парламентом України. 2 листопада проєкт закону з ратифікації меморандуму представив депутатам міністер оборони Анатолій Гриценко. У пояснювальній записці до законопроєкту зазначалося, що набуття чинності меморандуму сприяло б подальшій євроатлантичній інтеграції України. Проте за цей законопроєкт проголосувало лише 207 депутатів при необхідних 226 голосах.

Вдова Г. Гонгадзе виграла позов в Європейському суді проти України

ПАРИЖ. – Європейський суд з прав людини оприлюднив 9 листопада рішення у справі вдови загиблого журналіста Георгія Гонгадзе проти української держави. Суд постановив, що держава порушила низку міжнародних зобов'язань – тим, у який спосіб і досі безрезультатно розслідувала вбивство чоловіка М. Гонгадзе і батька двох їхніх дітей. Україну зобов'язано виплатити потерпілій 100 тисяч євро компенсації. Позов подавався в другу річницю зникнення Г. Гонгадзе, 16 вересня 2002 року, і доводив порушення державою України. Отже, Європейський суд одностайно визнав правду за вдовою журналіста за цим позовом. А саме: що держава Україна порушила статтю 2 Європейської Конвенції – право на життя, в цьому випадку – на життя Георгія Гонгадзе; що держава також порушила статтю 3 – принцип поваги до прав потерпілих, завдавши їм додаткових страждань, і що держава Україна також порушила статтю 13 Європейської Конвенції з прав людини, яка відстоює право на справедливий судовий захист громадян. М. Гонгадзе пояснила, що для неї в цій перемозі найважливіше – створення прецеденту для українських громадян: „Від сьогодні кожен, хто забажає захистити свої права, спираючись на цей досвід, зможе краще за себе боротися”. За угодою з українською організацією – Інститутом масової інформації інтереси Мирослава Гонгадзе представляла французький адвокат Сільвія Лосінот.

Яків Гніздовський повернувся в Україну

Львів. – 5 листопада відбулося перепоховання з колумбарію епископальної катедрі св. Івана Богослова в Нью-Йорку на Личаківський цвинтар урни з прахом Якова Гніздовського – всесвітньо ви-

знаного українського митця, який від 50-их років XX століття аж до своєї смерті прожив у США. Яків Гніздовський відомий український графік, скульптор, живописець. Народився на Поділлі. У 1938 р. вступив у Варшавську академію мистецтв, а згодом до Академії мистецтв у Хорватії. У 1949 р. емігрував у США, а в 1954 в Нью-Йорку відбулась перша особиста виставка творів художника. Картини Я. Гніздовського прикрашають десятки відомих галерій світу, 50 своїх робіт він подарував Україні. Цього ж дня в Національному музеї у Львові відкрили виставку його творів з колекцій музеїв Львова, Києва та Тернополя, присвячену цій події, а також 90-річчю від дня народження художника та 20-річчю від дня його смерті. Роман Ференцевич – багаторічний друг художника, колишній львів'янин, який живе у США опікувався перевезенням праху мистця на батьківщину. Як розповів журналістам Р. Ференцевич уже після відкриття виставки, Яків Гніздовський був людиною, яка, попри величезний талант, ні про кого ніколи не сказала жодного поганого слова. Патріярх Києво-Галицький УГКЦ Любомир Гузар, який дуже добре знав художника, називав Якова Гніздовського найшляхетнішою людиною, яку будь-коли зустрічав у своєму житті. Не маючи змоги бути присутнім на перепохованні митця, Любомир Гузар сказав організаторам, що відвідання могили та виставки художника будуть першими в переліку справ, які чекають на нього під час найближчого його приїзду до Львова.

Річниця Жовтневої революції: віча в Києві

КИЇВ. – Низка політичних сил в Україні проводила кількатисячні віча на відзнаку 88-ої річниці Жовтневої революції. Святкування цієї дати як державного свята було скасовано кілька років тому, однак, ліві сили відзначають 7 листопада, як і раніше, користаючись нагодою для проголошення своїх політичних вимог. Кілька тисяч комуністів та учасників молодіжних про-комуністичних рухів, а також члени організацій радянських офіцерів взяли участь у вічах. Тим часом представники правих також проводили акції на вулицях Києва у день, який вони вважають жалобним за загиблими від комуністичного режиму. Напередодні СБУ, побоюючись сутичок, попередила провідників політичних сил про особисту відповідальність за правопорядок.

Перше радіозвернення В. Ющенка

КИЇВ. – 5 листопада, у своєму першому радіозверненні до громадян України, Президент Віктор Ющенко переважно говорив про необхідність вступу України до Світової організації торгівлі. Він навів низку аргументів на користь вступу держави до цієї організації. В. Ющенко також наголосив, що вступ до СОТ є однією із стратегічних цілей влади, в той час у суспільстві, за його словами, ця тема „дуже заполітизована”. В. Ющенко зазначив, що українська економіка щороку

втрачає мільярди доларів через те, що не працює в системі Світової організації торгівлі. Президент також висловив надію, що народні депутати якнайшвидше ухвалить всі закони, необхідні для вступу держави до СОТ, і уже цього року Україна стане членом цієї організації.

Представлено нового Генпрокурора і названо причину звільнення С. Пискуна

КИЇВ. – Президент України Віктор Ющенко 8 листопада представив колективу Генеральної прокуратури новопризначеного Генерального прокурора Олександра Медведька, якого 3 листопада затвердила на посаді Верховна Рада. На підтримку О. Медведька проголосували 303 депутати, не голосували в повному складі лише представники фракції „Єдина Україна” Богдана Губського та соціалісти. Це перевершило очікування оглядачів, які досі сумнівалися в тому, що Олександр Медведько набере необхідні 226 голосів. Під час представлення В. Ющенко зазначив, що вимагає від нового голови ГПУ активізації розслідування резонансних справ, зокрема про вбивство журналіста Георгія Гонгадзе і справ, пов'язаних з фальсифікацією на президентських виборах минулого року. „Неприпустимо, щоб на річницю Помаранчевої революції, під час якої мільйони людей висловили протест проти тотальної фальсифікації, прокуратура і до цього часу активно не розслідує справи щодо організаторів цих дій”, – зауважив Президент України. Крім того, він зазначив, що суспільство негативно оцінює працю прокуратури з розслідування справ, які тривають роками. Президент переконав, що в правовій країні прокуратура повинна працювати професійно, оперативно й ефективно. На представленні нового Генпрокурора В. Ющенко назвав причину, через яку він звільнив Святослава Пискуна: „Я сказав би одною фразою – за неефективну працю. Усе, що я перед цим сказав, можна приймати як аргумент до цієї тези”, – наголосив Президент. Він також зажадав деполітизації діяльності прокуратури, яка повинна служити законам, а не обслуговувати інтереси окремих політичних сил.

ВР відмовилась обрати заступника голови

КИЇВ. – Вибори заступника голови Верховної Ради України не відбулися, повідомив 3 листопада на засіданні парламенту голова Лічильної комісії ВР Валерій Мішура. Лише 161 народний депутат України взяв бюлетені для голосування. В. Мішура зазначив, що тепер в парламенті є 427 народних депутатів України, повноваження яких визнані. Він пояснив, що для того, щоб вибори відбулися, необхідно, щоб щонайменше 284 народні депутати України взяли бюлетені для голосування. До бюлетенів було внесено три кандидатури – Володимир Заєць (СДПУ(о)), Юрій Костенко (УНП), Валерій Коновалюк („Довіра народу”).

За повідомленнями інформаційних агентств

Агресивність мовних плянів Москви

Боротьба за українську мову в Україні продовжується. Москва докладає всіх старань, щоб в цей чи інший спосіб зберегти панівне становище російської мови, а українську мову витіснити на задвірки суспільного життя. Однак варто звернути увагу на подану статистику (О. Куць, „Мовна політика в державотворчих процесах“ (Харків, 2004) 119): 20 відсотків населення України - російськомовні росіяни, 33 відсотки - російськомовні українці, 47 відсотків - україномовні українці. Тим часом, згідно зі статистикою 2000 року, тільки 10 відсотків книжок, і 12 відсотків журналів, 18 відсотків програм телебачення і 35 відсотків газет є україномовні.

Нижче подаємо переклад статті Пола Глоба, від 31 жовтня, 2005 року, колишнього видавця „Ньюлайн“, довголітнього спеціаліста з питань советських національностей в уряді США та теперішнього дослідника в Євроколеджі Тартуського університету в Естонії, написану на замовлення Радіо „Свобода“ для роз'яснення мовної справи в Україні та безсоромних зазіхань Москви.

Вражені звітом, що в Україні тепер є менше російськомовних шкіл, як в Узбекистані, та переконані, що така зміна не є просто наслідком політичних змін, московські чиновники плянують посилити свої зусилля в обороні та просуванні російської мови в країнах Співдружності незалежних держав (СНД).

У „Парламентській газеті“ від 27 жовтня Ірина Халіва, директор Московського державного університету мовознавства, заявила, що знання російської мови у цих державах хоч ще високе, але швидко знижується, бо в школах не вчать російської і уряди тих країн вимагають уживання інших мов. Тільки три з цих країн – Білорусь, Казахстан і Киргизстан тепер визнають російську державною мовою, а в багатьох країнах уряди активно працюють над пропагуванням національної мови коштом російської, що на думку І. Халіви, загрожує поділом не тільки серед людей, але також серед країн.

І.Халіва натякає, дещо неправдоподібно, що спад в уживанні російської мови – це плян Заходу послабити Росію...

Вона вважає, що, єдиною країною в цій групі країн СНД, де статус російської мови є таким, яким він має бути, – це Білорусь. Там це є обов'язковим предметом в школах, і спеціалістів російської мови і літератури продовжують готувати в університетах. Такий підхід продовжує вона, повинен бути „прикладом іншим країнам“, але тепер цього нема.

І.Халіва натякає, дещо неправдоподібно, що спад в уживанні російської мови – це плян Заходу послабити Росію, підкреслює те, що в час „холодної війни“ США і їхні союзники вирішили, що „вони не потребують вживати атомну бомбу, вони тільки потребували переконати людей, що вони можуть обійтися без знання російської мови“. Вона сказала, що 40,000 неурядових організацій Захід заснував у країнах СНД, і їхнім завданням є пропагувати національні мови та вживання англійської, як мови міжнародних зв'язків.

Щоб протиставитися цій небезпеці, боронити російськомовних за кордоном і пропагувати зв'язок Москви з цими країнами, вона та інші офіційні урядовці працюють над троякими плянами контратаки в обороні російської мови та над розширенням її уживання поза кордонами Російської федерації, зокрема серед молодшої генерації.

Найперше – її університет створює окремі інститути для вишколу спеціалістів „в організуванні та виконанні інформаційної праці за кордоном, вишколювання професіоналів, які зможуть не тільки пропагувати авторитет Росії, та співпрацювати з співвітчизниками, але також знешкоджувати різні зусилля проти Росії“, зокрема в мовній площині.

Друге – провадяться сильні дискусії стосовно встановлення окремої адміністрації міжрегіональних і культурних зв'язків з чужими країнами в президентській адміністрації Російської федерації. Як воно буде встановлене, це тіло також шукатиме шляхів для поширення російської мови в колишніх республіках СРСР.

Третє – вона та інші заохочують новостворену Соціальну палату Російської федерації та давно засновану Соціальну Палату союзу Білорусі та Росії взяти на себе оборону російської мови в цілому регіоні.

В інших своїх коментарях І. Халіва сказала, що російська мова є під загрозою й всередині Російської Федерації, як й інші національні мови, котрими розмовляють в інших країнах, є у небезпеці також, через акції небажаних сторонніх сил.

„Всередині самої Росії“ сказала вона, можна завважити, що російська мова не завжди знаходиться у вигідному становищі. Навпаки, провідники деяких національних республік – вона подала за приклад Татарстан – намагаються поширювати місцеві мови коштом російської. В той сам час російську мову нищать, впроваджуючи західні терміни і жаргон, а це, на її думку, понижує привабливість її не тільки в інших, але й в російськомовних тубильців, що, в свою чергу загрожує майбутньому країни.

В інших країнах в регіоні також існує вплив чужих мов на місцеву мову. Вона підкреслює, що українська мова є „наражена на сейське спотворення“ нав'язанням польського синтаксу та англійськими словами, після того, як, за її твердженням, українська мова була поширювана і захищувана в СРСР.

Коментарі І. Халіви явно відзеркалюють її бюрократичні власні інтереси, але її слова все ж таки є мірилом зростаючих турбот, до якої міри колишні республіки СРСР віддаляються від Росії, та показником, що Москва може все ж таки вкінці, після багатьох дискусій, готуватися змінити на протилежне цей напрям.

Помер Олег Романів

Як повідомили з Наукового Товариства Шевченка у Львові, там несподівано і передчасно помер 3 листопада ц. р. проф. Олег Романів – голова Наукового Товариства ім. Шевченка в Україні, Генеральний секретар Світової Ради НТШ, член-кореспондент НАН України, Заслужений діяч науки і техніки України, провідний український учений-матеріалознавець та організатор наукового життя.

Св. п. д-р О. Романів народився 21 березня 1928 р., закінчив Політехнічний інститут у Львові, працював у Фізико-механічному інституті Академії Наук України. Від 1989 р., як ініціатор відродження Наукового Товариства Шевченка в Україні, присвятився праці та розвитку цього заслуженого і авторитетного Товариства. Він створив сітку осередків Товариства по всій Україні та керував науковою діяльністю НТШ в Україні. Одночасно з тим д-р О. Романів брав дуже активну участь у громадському житті Львова.

Його передчасна і нагла смерть 3 листопада 2005 р. створить незаступимий прогалину в українському науково-громадському житті Львова і усієї України.

НТШ в Америці, з яким в'язали Покійного дружні та тісні наукові зв'язки, відчує глибоко цю втрату.

Св. п. Олег Романів похований у Львові на Личаківському кладовищі при участі численного громадянства, зокрема з наукового українського світу, 5 листопада 2005 р.

Від УККА: Відкликати додаток Джексона-Веніка щодо України

Перегляд двосторонніх взаємин між Україною та США є не тільки закономірним, але й необхідним. Одне з найбільш нагальних питань – відкликання дії додатку Джексона-Веніка до Торговельного Акту 1974 року, який обмежує торгівлю з країнами, що не дозволяють вільної еміграції своїх громадян, щодо України. Україна „успадкувала“ цей додаток з проголошенням незалежності у 1991 році.

На початку квітня 2005 року, у своєму зверненні до Спільної сесії Конгресу США, Президент Віктор Ющенко знову підкреслив важливість відкликання додатку Джексона-Веніка, щоб закрити цей розділ історії України. Подорож до України у середині літа спонукала сенатора Річарда Лугара (Р-Індіана), голову Комітету міжнародних взаємин сенату США, переглянути працю для „визволення“ України з-під дії додатку Джексона-Ваніка. Українська Національна Інформаційна Служба (УНІС) закликає українську громаду та друзів України зконтактуватися зі своїми сенаторами та закликати їх підтримати резолюцію S632, запропоновану сенатором Р. Лугаром.

Для Вашої зручності, нижче подаємо зразок листа, який Ви можете надіслати вашим сенаторам. Цього листа можна надіслати безпосередньо до вашого сенатора з Інтернетової сторінки <http://www.senate.gov>. Якщо у вас виникнуть будь-які питання, просимо контактуватися з бюро УНІС (UNIS) телефонічно за числом (202) 547-0018 або електронною поштою на адресу unis@ucca.org.

Sample Letter Below:

The Honorable (First and Last Name of U.S. Senator)
United States Senate
Washington, D.C. 20510

Dear Senator (Last Name):

As a Ukrainian American residing in (State), I urge you to support S632, a bill introduced by Sen. Lugar to repeal the Jackson-Vanik Amendment of the 1974 Trade Act with regard to Ukraine. This amendment is a relic of Cold War-era politics. Each Administration since 1992 has certified that Ukraine has met all requirements stipulated in the law. Furthermore, the Jewish community in Ukraine is experiencing a renaissance and supports the revocation of the Jackson-Vanik Amendment.

In the last few months, the world has witnessed Ukraine make a firm commitment to a democratic future and integration into the Euro-Atlantic community. It is essential that the U.S. Congress support the goodwill of the Ukrainian people and attest in providing greater bilateral relations. Repealing the Jackson-Vanik Amendment is a critical step that will demonstrate to the Ukrainian government that the United States welcomes the changes they implemented and trusts in the future of Ukraine. I urge you to support this bill and thus to facilitate the democratic and economic development of Ukraine.

Sincerely,
(Your name and Address)

АМЕРИКА І СВІТ

У Франції неспокійно

ПАРИЖ. – Надзвичайний стан запроваджено 9 листопада в Парижі і його передмісті, а також у 30 великих містах Франції, в тому числі в Марселі, Тулузі, Страсбурзі і Ліоні. У місцевостях де вводиться режим НС, встановлюється комендантська година. Крім того, владі надається право саджати порушників під домашній арешт, забороняти або обмежувати переміщення людей і транспортних засобів, конфісковувати зброю і закривати доступ в громадські місця, які можуть послужити місцем збору погромників. Незважаючи на заходи, що вживаються урядом, 8 листопада безладдя продовжувалися. Було спалено 617 автомобілів, за участь в погромах затримано 204 особу. Безладдя було відзначено в 116 населених пунктах Франції. Уже два тижні тривають сутички на передмістях столиці та інших містах між поліцією та молодими людьми, здебільшого імігрантами з Африки й Азії. Вуличні безлади, які розпочалися в містечку Кліші-су-Буа за 15 кілометрів від Парижу, „перекинулися” й на інші міста та містечка Франції. Заворушники діють методами вандалізму. Палаять автомобілі, будинки, церкви та руйнують інші будівлі. За словами очевидців, ситуація почала набирати нових обертів 30 жовтня, після того, як представники поліції кинули в одну з місцевих мечетей пляшки зі слезогінним газом і заарештували організаторів заворушень. Це сприйнято як святотатство, протести спалахнули з новою силою. Причиною вуличних сутичок у Кліші-су-Буа стала безглузда смерть двох підлітків арабського походження. Хлопці загинули, зачепивши провід, який був під високою напругою, ховаючись у трансформаторній будці. Імігранти звинувачують поліцію в переслідуванні на тлі расових дискримінацій. Агресивно налаштована молодь почала організовувати бійки з представниками правоохоронних органів на вулицях. Поліцейські ж заперечують будь-які звинувачення на свою адресу та наголошують: ніяких переслідувань підлітків-імігрантів не було. Місцева влада взяла на себе розслідування цієї справи. Міністер внутрішніх справ Франції Нікола Саркозі провів 1 листопада увечері нараду, на якій визначено, яких заходів слід ужити, щоб навести лад у державі. В нараді брали участь не лише співробітники МВС, а й керівники муніципальних органів влади та представники молоді з містечка Кліші-су-Буа й інших передмість Парижу. Прем'єр-міністр Франції Домінік де Вільпен 8 листопада оголосив про пляни встановити комендантську годину у передмістях Парижу та інших французьких містах по тому, як майже два тижні в країні тривають сутички між молоддю та поліцією. Напередодні одна людина померла від поранень, завданих під час заворушень у передмістях Парижу. Це – перший випадок загибелі від часу спалаху насильства. Він пообіцяв, що для відновлення правопорядку на вулиці вийде ще більше поліцейських.

У США пролетів потужний „торнадо”

ЕВАНСВІЛ, Індіана. – Два американських штати – Індіану та Кентакі – перед світанком у неділю, 6 листопада, зненацька накрив торнадо. За останніми даними, загинули 22 особи, близько 230 отримали поранення різного ступеня тяжкості. Стихія промчала півднем Індіани й деякими районами Кентакі в неділю о 2-й годині ночі за місцевим часом. У висліді торнадо, який пройшов смугою більш як три четверті милі завширшки та 20 миль завдовжки, найбільше постраждали повіти на півдні штату Індіана та північному заході штату Кентакі. У містечках Евансвіл і Ньюбург, що потерпіли від стихії найбільше, сирени попередження зазвучали лише за 10 хвилин до приходу „торнадо”. „Більшість людей спали, тому сирен не чули, – каже Чад Бенет, заступник шефа пожежної охорони Ньюбургу. У Кентакі найбільше потерпіла зона, що доходить до південних околиць Ньюбургу. За інформацією агентств, від смерчів загинуло кілька расових коней на іподромі в Кентакі. Велика кількість постраждалих пояснюється тим, що „торнадо” налетів вночі, коли люди спали. Рятувальні служби отримали попередження від синоптиків лише за годину до стихії й не могли сповістити населення про небезпеку. Тисячі людей залишилися без електрики, зруйновано сотні будівель. В постраждалих районах оголошено надзвичайний стан.

Суд над колишнім чільним представником Білого Дому

ВАШІНГТОН. – Колишній чільний співробітник Білого Дому, Люїс Лібі, 4 листопада постав перед судом у Вашингтоні за звинуваченням у перешкодженні слідству у справі розголошення імені агента ЦРУ. Люїс Лібі відмовився визнати себе винним. Витік інформації, завдяки якій журналісти дізналися ім'я агента ЦРУ Валері Плейм, стався по тому, як її чоловік Джозеф Вілсон покритикував спецслужби за їхню роль у підготуванні війни в Іраку. Дж. Вілсон знову звинуватив адміністрацію США у переслідуванні його родини, аби, за його словами, відволікти увагу від брехні, викристаної для виправдання військової акції в Іраку. Не виключено, що суд може викликати для надання свідчень колишнього керівника Дж. Лібі – віце-президента Ричарда Чейні. Справа Л. Лібі може значною мірою перетворитися на розгляд причин війни в Іраку, що створює значну незручність для Республіканської партії і Президента Дж. Буша.

Вибори в Азербайджані завершилися

БАКУ, Азербайджан. – За попередніми даними, на парламентських виборах в Азербайджані, що відбулися 6 листопада, передвела проурядова партія президента Ільхама Алієва „Йені Азербайджан”. Згідно з підрахунком більшості голосів, партія І. Алієва отримала 62 зі 125 місць у парламенті, тоді як опозиційний Об'єднаний блок Свободи має лише п'ять місць, ре-

шту здобули незалежні та менші партії, багато з яких є лояльними до уряду. Однак азербайджанська опозиція каже, що добиватиметься скасування вислідів виборів через масові порушення. Провідники блоку „Азадліг”, до якого входить партія „Мусават”, закликали своїх прихильників вийти на віче протесту 9 листопада. Раніше віче плянувалося на 8 листопада, але влада скасувала попередній дозвіл. За офіційними даними, у переважній більшості округів перемогли провладні кандидати. Влада також заперечує наявність серйозних порушень під час голосування та підрахунку голосів. У свою чергу, опозиція зареєструвала близько 30 тисяч порушень по всій країні. Спостерігачі від ОБСЕ мають оприлюднити свою оцінку виборів найближчим часом.

Заарештовано колишнього президента Перу А. Фуджіморі

САНТЯГО, Чіле. – Чилійська влада заарештувала колишнього президента Перу Альберто Фуджіморі після того, як він несподівано прибув до столиці Сантьяго 6 листопада. Перуанський міністер закордонних справ Оскар Мауртуа повідомив, що поліція на прохання уряду затримала А. Фуджіморі в одному з готелів. Раніше А. Фуджіморі заявляв, що плянує певний час залишатися в Чилі, аби згодом повернутися до Перу, де, за його словами, багато людей хочуть, аби він кандидував на наступних президентських виборах. До Чиле він прибув з Японії, де він має подвійне громадянство. Японія відмовляється видати А. Фуджіморі перуанським властям, які звинувачують його в корупції.

Християнська церква - в тюрмі, де сидять воєнки Джихаду

ЄРУСАЛИМ. – Археологи в Ізраїлі 6 листопада заявили, що знайшли найдавнішу християнську церкву у світі, як вважають, побудовану приблизно в третьому-четвертому столітті нашої ери. Знахідку було зроблено на місці в'язниці, де утримують членів воєвничих палестинських угруповань „Гамас” та „Ісламський Джигад”. Ця надзвичайна знахідка була зроблена, коли будівельники намагалися розширити приміщення в'язниці, де впроваджені найвищі заходи безпеки. Церква знаходиться у Мегідо, в центрі Ізраїлю, що, як вважають, і є Армагедоном, описаним у Новому Заповіті. У центрі уваги дослідників постали знайдені серії мозаїк. Однак вони були заінтриговані кількома написами грецькою. Відповідно до стилю написів, знайдена церква була побудована набагато раніше, аніж інші церкви у Святій землі, а можливо, у всьому світі. Археологи кажуть, що церкву побудували ранні християни тоді, коли християнство ще було заборонено Римом, і всі служби проводилися в таємниці. Ватикан вже назвав знахідку великим відкриттям.

Відбулася зустріч пан-американських країн

РІО-ДЕ-ЖЕНЕЙРО, Аргентина. – Провідники 34 країн 4-5 листопада провели в аргентинському курортному містечку Мар дель Плята дводенну пан-американську зустріч. Заходи безпеки було посилено у зв'язку з великими демонстраціями проти США. В офіційному порядку денному – обговорення питань просування демократії в регіоні та створення нових робочих місць. Проте оглядачі кажуть, що в центрі уваги були також стосунки між Президентом Джорджем Бушем і главами інших американських країн. Війна в Іраку викликала хвилю критики на адресу США у країнах Латинської Америки, а Президент Венесуелі Уго Чавес останнім часом активно пропагує своє альтернативне бачення майбутнього регіону. Він виступає проти запропонованої Президентом Дж. Бушем ідеї створення пан-американської зони вільної торгівлі, а війну в Іраку називає „актом тероризму”. З Мар дель Плята Президент Дж. Буш поїхав до Бразилії, де також намагався пропагувати свою пропозицію створення пан-американської зони вільної торгівлі. В поворотній дорозі відвідав Панаму і вже звідти повернувся 7 листопада до Вашингтону.

Президент П. Мушараф звинувачує Захід

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. – Пакистанський президент Первез Мушараф 4 листопада закликав міжнародну спільноту надати більше допомоги, щоб допомогти відбудувати країну після руйнівного землетрусу. Він сказав, що світ був би більш щедрим, якби те стихійне лихо зачепило людей з західних країн. П. Мушараф звинуватив світ у подвійних стандартах. Він наголосив на щедрих пожертвах потерпілим від таких стихійних лих, як буревій Катріна та цунамі в Індійському океані, і порівняв їх зі слабкою відповіддю на пакистанський землетрус. Він запитував, чи не пов'язано це з тим, що у випадку Пакистану не потерпіли представники західних країн. Президент зробив ці заяви перед проведенням конференції, де намагатимуться зібрати гроші на відбудову. Він повторив, що співпрацюватиме з Індією у розслідуванні нещодавніх вибухів у Делі та пообіцяв покарання, якщо до нападів причетні пакистанські організації. Але він зауважив, що причиною проблеми є суперечка за Кашмір, і закликав Індію розпочати переговори, щоб розв'язати її.

В'язні тероризму в тюрмах третіх країн

ВАШІНГТОН. – Влада США не підтвердила і не заперечила інформацію про те, що ЦРУ тримає підозрюваних у тероризмі у в'язницях третіх країн, у тому числі у Східній Європі. Про це повідомляється у статті, надрукованій 2 листопада в газеті „Вашінгтон пост”. Її автори посилаються на нинішніх та колишніх працівників американських спецслужб. За їхнім проханням, конкретно країни не називаються – щоб вони не стали об'єктами можливих терористичних нападів. ЦРУ відмовилося від коментарів.

За матеріалами ЗМІ

С. Глузман...

(Закінчення зі стор. 1)

– Ви керуєте Міжнародним центром реабілітації, психологічної і правової допомоги жертвам репресій. На Вашу думку, якої саме допомоги потребують зараз жертви репресій, чи їм далі важко інтегруватися у суспільство?

– Я думаю, що сьогодні вони вже потребують пам'яті про те, як вони жили, і вони потребують не дуже багато грошей, але потребують можливості закінчити своє життя не в голоді і з ліками. Я думаю, що цього не розуміє моя країна, моя держава Україна, тому я шукаю грошей в інших країнах. Наші мільйонери про це не думають. Про це думають інші, в інших країнах.

– Тобто Україна взагалі не надає допомоги?

– Ніколи, ні разу. Ні та влада, ні сьогоднішня влада. Я пам'ятаю моїх друзів, вже покійних, Дмитра Бесараба, воєнка УПА, Василя Підгородецького, інших багатьох. Я не можу повернути їх до життя, але я зрозумів, що я повинен щось робити для тих, хто ще живий. Тому ми відкрили цей центр. Те, що я можу робити для тих людей, які і сьогодні живуть в чужій країні, я роблю.

Запитання від слухача:

– Чи важко було бути дисидентом в Радянському Союзі і не зламатися?

– Мені було не дуже важко, тому що переді мною був приклад Івана Світличного, приклад Валерія Марченка, дуже багато було прикладів від старших людей. Коли я молодим, 26-літнім лікарем опинився на зоні і побачив людей, які закінчують термін у 25-30 років, то я зрозумів, що я маю дуже маленький термін, тільки 10 років.

Запитання від слухачки з Яремчі:

– Пане Семене, чому такий сум у вашому голосі?

– Тому що я реаліст, я знаю дуже багато про свою країну, і зараз вже за десяту вечора. Я втопився. Це не сум, це втома...

Запитання від слухача з Донецька:

– Ви мали таких неймовірних друзів у радянські часи, а кому Ви симпатизуєте зараз з українських політиків? Чи сумісні поняття політики і моральності?

– В нашій країні менш сумісні, ніж в західних країнах. Я не маю друзів серед політиків. Я спілкуюся з іншими прощарками українського населення. Професійно, емоційно та інтелектуально я не маю жодного відношення до політиків.

Запитання від слухачки з Києва:

– Вам пропонували стати радником президента?

– Ні, я не мав, на щастя, таких запрошень.

– Чому Ви кажете – „на щастя”?

– Бо підозрюю, що відмовився б. Від будь-якої влади, чи Ви маєте на увазі саме нинішню?

– Це дуже непросте питання. Я не живу ізольовано, і може, колись я б і співпрацював з якоюсь владою, президентською командою. Але я б не ставив запитання, скільки б це їм коштувало, я б ставив інші запитання, і я думаю, що ми б не зрозуміли один одного.

– А які саме запитання?

– По-перше, я хочу говорити те, що я думаю. Влада не любить цього.

– Чому у вас склалося таке враження саме про цю владу?

– Влада – це влада. Я думаю, що

пересічний громадянин в нормальній цивілізованій країні повинен завжди з підозрою ставитися до влади, тоді влада краще ставиться до цього громадянина. Тому я думаю, що я не міг би бути радником у якогось українського президента, тому що я завжди з підозрою ставлюся до влади.

– Згадаймо звіт Міжнародної Амнестії за 2004 рік, там йшлося про брак поступу в Україні у подоланні таких явищ, як тортури, переслідування активістів політичних рухів, расистські напади та торгівля жінками. Як ви вважаєте, щось змінюється?

– Я впевнений, що змінюється. Дуже поступово, але зміни в позитивному напрямку існують. По-перше, про це розмовляють, про це пишуть, з приводу цього вже можна дискутувати в українській пресі, це вже дуже значний поступ.

По-друге, проблема тортур в міліції – це справді дуже важка, і дуже непроста проблема, тому що вона історично детермінована в нашій країні. Ми такими вийшли з Радянського Союзу. Я думаю, що всі проблеми, на які було вказано в Міжнародній Амнестії, справді існують, але я думаю, що моя країна все ж таки змінюється в позитивному напрямку. Думаю, що за мого життя вона не буде такою, як Великобританія, чи Нідерланди, але це вже не та Україна, яка була 15 років тому...

Запитання від слухача:

– Чи повинні, на Вашу думку, психічно хворі люди бути позбавлені права голосувати, що є правом кожного громадянина?

– Я вважаю, що тільки ті психічно хворі, які є недієздатними, не можуть брати участі у виборах, як це і є зараз в Україні як цивілізованій країні. Всі інші повинні мати змогу брати чи не брати участі у виборах.

Запитання від слухача з Харківщини:

– Чи є які-небудь прилади, які можуть визначити психічні захворювання? Чи може людина, яка пережила стресові ситуації, війну, отруєння, повноцінно бути керівником держави?

– Я вважаю, що людина, яка є психічно здоровою, може виконувати свої обов'язки професійні. Це – професія лікаря, професія інженера, професія рятувальника-пожежника, професія президента. Психічно здорова людина може працювати і повинна працювати. Про те, чи існують прилади – таких приладів нема і не може бути. Тільки лікар може сказати, хвора людина чи ні.

Бі-Бі-Сі: – Тобто, є якась чітка різниця між нормою і патологією?

– У виразних випадках така чітка різниця існує, але не завжди. Ну от наприклад – чи хвора людина пан Жириновський? Я думаю, що ні. Але чи дуже нормальна людина пан Жириновський, чи є він еталоном психічної і моральної норми, я думаю – теж ні.

Запитання від слухача з Харкова:

– Як ви ставитеся до соціальної психіатрії, яка була б в змозі допомогти суспільству відчутти себе краще і якомога здоровіше?

– Соціальна психіатрія не має жодного відношення до цієї проблеми. Соціальна психіатрія і психіатрія в цілому – це наука, яка займається психіатричною патологією. Патологія моральна чи соціальна, що існує в тому чи іншому суспільстві, не є сферою компетенції психіатра.

Запитання від слухача зі Львова:

– Мені 65 років, я стверджую, що українці – безсердечний народ. Чи Ви згодні, і чим це пояснити?

– Я дуже втішений, що ви можете ставити такі питання, і до вас не прийде психіатр чи працівник КГБ. Це і є демократична держава, і ви користуєтеся тими демократичними вимірами, які існують в нашій країні. Але я не згоден з вами, я маю іншу думку. Ми інші, тому що ми маємо інше життя, і ми не так втішені соціальними програмами, гарантіями. В нас дуже багато проблем, які вже не є такими болючими проблемами для інших європейських країн, але ми такі ж люди, і я думаю, що українці показали наприкінці минулого року, що ми дуже наближені до Європи люди.

Бі-Бі-Сі: – Ви маєте на увазі події, які називають Помаранчевою революцією?

– Так. Я думаю, що українці показали, що вони є свідомішими європейцями, ніж люди, які прийшли до влади.

– Як ви пояснюєте тоді таке поширене почуття розчарування після цієї революції?

– Це нормальне почуття. А чому треба зачаровуватися владою?

Запитання від слухачки з Києва:

– З чим зараз Вам особисто доводиться боротися у своєму житті? Як на мене, кожній такій сильній і вольовій людині, як Ви, кожного дня доводиться переборювати певні речі, чи то навколо себе, чи власний страх. Чи часто вам доводиться робити переорієнтування цінностей?

– Кожен день – і це нормально. Я вмію помилятися, і я вмію виправляти свої помилки. Я досі ще трохи залишився романтиком, і дуже боляче відчуваю результати такого романтизму, але найгірше для мене, найбільш болюче для мене сьогодні – це відчуття, що і сьогодні в моїй країні дуже тяжко чекати, коли влада зрозуміє, що день – це день, а ніч – це ніч. Є речі, які увесь цивілізований світ розуміє, наприклад, що реформування правової системи – це добре, що реформування медичної системи – це добре. Але наша існуюча і та влада, яка відійшла, досі цього не розуміє. Вони живуть в іншій країні, і я думаю, що вона теж називається Україною, але це не моя країна.

Запитання від слухача з Києва:

– Ви дуже сумно звучите сьогодні. Чи не означає це те, що ви дуже розчаровані в тому, що відбувається в Україні, особливо у владних структурах?

– Ні, я кожен ранок відчуваю, що прокинувся у вільній державі, що маю змогу відкрито працювати, робити щось потрібне для своєї країни і для своїх близьких. Я не думаю, що я маю розчаровуватися в своєму минулому, не тому, що я був тоді молодим і мав більше сил, але я йшов проти радянської влади, не маючи політичної мети. Я мав іншу мету. Я

Семен Глузман

як маленький хлопчик з казки Андерсена, волів казати, що король голий, і я казав про це. Зараз всі мають змогу казати – король голий. І мені дуже сумно і боляче від того, що король і досі не має одягу. Але це вже краще, ніж було. Я вже не один...

Запитання від слухача:

– Чи є зв'язок між матеріальним станом і психічним здоров'ям?

– На щастя – ні.

Запитання від слухача:

– Вас любить Бог?

– Я не можу відповісти на таке запитання. Я не знаю.

Запитання від слухача з Олександрії:

– Чому на українських теренах не приживаються ліберальні ідеї?

– Тому що ми ще ментально – радянська країна. Але колись, через 20-30 років, вони приживуться. Радянська людина не любить і не розуміє ліберальних ідей. Я думаю, що це проблема радянського менталітету.

Запитання від слухача з Київщини:

– Відчувається, що ви дуже негативно ставитеся до влади. Чи підтримували ви Помаранчеву революцію?

– Я не негативно, я з підозрою ставлюся до кожної влади. Я підтримував протистояння. Я не вважаю, що це була революція. Революція – це дещо інше. Але сьогодні у мене немає розчарування, бо в мене не було зачарування. Я виступав не за пана Ющенка і не за Юлію Тимошенко, я виступав за себе і за свої можливості жити в нормальній демократичній державі.

Запитання від слухача:

– Як Ви ставитеся до дії Організації Об'єднаних Націй?

– Дуже скептично, тому що коли я перебував у таборі, ООН намагалася дуже активно казати, що вона захищає права людини і мої права. Але я залишався у таборі...

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ
АМЕРИКИ (ТУІА)

запрошує своїх членів на

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ТУІА

які відбудуться

в суботу, 19 листопада 2005 р.

в Українському Культурному центрі
26601 Ryan Road, Warren, MI

2:00 пополудні – наукова доповідь

3:00 пополудні – початок зборів

За інформацією щодо телефонічного зв'язку просимо вислати

e-mail на адресу: national@uesa.org.

Українці на заробітках в Росії

Постійною темою „Свободи“ стало перебування українських заробітчан у Західній Європі. Натомість менше уваги через відсутність інформації ми маємо про заробітчан з України в Росії. За даними консульського відділу Посольства України в Російській Федерації до двох мільйонів громадян України нелегально перебувають на території Росії, але дозвіл на працю мають 100 тисяч. Що діється з іншими?

Донедавна в Росії діяв закон про негайну, впродовж трьох днів, реєстрацію новоприбулих чужинців, що ставило заробітчан в скрутне становище. Але Росії вкрай потрібні сумлінні українські робітники, тому тепер їм дозволено перебувати в країні без реєстрації 90 днів. Громадяни України, які приїжджають до Росії, мають можливість працювати тільки з дозволу міграційних служб РФ. Проте бувають такі ситуації, коли забирають в людей пашпорти і вони не мають жодної можливості залишити Росію. На кордоні з Росією процвітає „рекет“: вести з собою зароблені гроші ризиковано. Заробітчани, наприклад, мають домовленість з провідниками вагонів, які за 3 відс. від суми перевозять гроші.

Міліція в містах бере грошові кари, якщо українець перебуває не в тому районі, де зареєстрований, або йде вулицею серед ночі. Працедавці, як державні, так і приватні, охоче використовують задешево працюючих українців. Але отримувати дозвіл на це працедавці не хочуть, щоб не платити податки. Крім того, процедура отримання дозволу бюрократизована, багато мороки, треба платити 100 доларів за одного робітника.

В Росії бракує інформації про Україну, бракує української освіти, важке становище української церкви в Росії. Часто на українців чиниться моральний тиск. Киянин О. К. розповідає: „Кожен день я стикався з росіянами і вони мені кожен день казали: ми вас поїли, годували, а ви, такі невдячні, нас покинули, вийшли з Союзу. Інакше, як „хохлами“, нас не називали, і вважали, що ми їхні робочі місця позаймали, їм немає де працювати, хоч самі пиячили з ранку до ночі“. Актуальною є проблема виборчих дільниць на території Росії. Особа, якщо виїхала на заробітки в РФ, повинна мати можливість проголосувати. В США таким людям допомагає діаспора, а в Росії такої допомоги немає, немає й Греко-Католицької Церкви, потрібної для багатьох заробітчан.

Клопоти українців перебувають в полі зору консульських служб України, але досі немає міждержавної угоди в цій площині.

Новий уряд України заявив про програму „Назустріч людям“, за якою громадяни України, які приходять до консульського відділу, незалежно від того, легально чи нелегально вони перебувають на території РФ, повинні діставати допомогу.

Об'єднання українців в Росії створило Комітет громадян України, який займається проблемами заробітчан. Засновано правовий центр, де діють професійні юристи, які знають російські закони. Але ці перші кроки зроблено в російській столиці, а заробітчан повно на периферії і їхнє становище жакливе.

Сьогодні повинна бути підписана угода, яка регламентувала б порядок працевлаштування громадян України, соціального і пенсійного забезпечення. Така угода вигідна й Україні: люди заробляють і привозять гроші в Україну. Нова українська влада, зокрема Посол України в Росії мали б рішуче ставити ці питання перед російською владою – не просити, а вимагати, адже тепер українці будують Росію, а не навпаки.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про музейні скарби і їхні долі

Раз-у-раз читаємо в пресі про скарби мистецтва, які переходять з рук до рук фантастично багатих людей, або їх складають у національних музеях, як доказ культури і зрозуміння для таких виняткових чи унікальних дорожностей у даній країні.

Ось саме минулого тижня американська преса писала широко про те, що в авкційному домі Сомербі в Нью-Йорку продаж картин відомих майстрів приніс 130.7 мільйона доларів. Розуміється, як продавцями, так і покупцями були особи, що не лише мають особливе відношення до мистецьких цінностей, але й досить гроша, щоб їх купувати.

Так ось, наприклад, відома картина Пікасса „Жовта гола жінка“ створена в 1907 році, мала аж декілька охочих її купити, стала власністю німецького колекціонера, знавця мистецтва, що заплатив за неї „тільки“ 13.7 мільйона доларів, втричі більше від першої ціни картини. На цій самій ліценції японський збирач мистецьких творів продав картину Моне за 12 мільйонів доларів, а інша картина цього самого французького мистця, яка стояла на продаж за 1–2 мільйона доларів, була продана за 5.1 мільйона.

Такі височезні ціни картин, навіть коли вони справді винятково цінні, не трапляються часто, і тому про цю ліценцію так широко писала американська преса, а ми можемо дивуватися не лише з цін, але і з надзвичайно високої вартості мистецьких творів.

Розуміється, в українському мистецтві навіть не можна мріяти про таку оцінку відомих наших мистців, але все ж таки щораз вище оцінюється вартість рідкісних творів та рідкісних скарбів, що знаходяться у наших музеях чи архівах. Від деякого часу є „го-

лосною“ та широко обговорюваною справа „торгівлі“ архівними матеріалами з музеїв та національних збірок.

Правда, архіви старих цінних документів не мають такої загальної естетичної вартості, як мистецькі картини, але вони є незвичайно цінним доказом історичних моментів та подій даної країни та її значення у світовому масштабі. Для кожного народу це – скарби!

Не можна, отже, дивуватися, що продаж чи що, гірше, крадіж архівних матеріалів з музеїв чи інших „офіційних“ збірок – це велика історична втрата і шкода. Тим можна пояснити і теперішні події в Україні, що саме торкаються нелегального продажу за високі суми цінних архівів з наших музеїв чи збірок.

Про це тепер говорять в Україні. Але не тільки там. Про „зникнення“ цінних архівних матеріалів із Львівського архіву писала вже і „Свобода“ і „Український Тиждень“. Обидва ці часописи вмістили також відкритий лист-звернення у цій справі, підписаний цілим рядом відповідальних осіб з культурного і наукового світу в Україні. І тут, як і у продажі картин, ідеться про заробіток – тільки коли він у продажі картин цілком легальний – при оцінці та продажі архівних матеріалів він ніяк таким не є.

Тому не можна дивуватися, що такий нелегальний і шкідливий перехід цінних „скарбів“ нашого українського життя викликає в культурному українському світі глибокий неспокій, а то й виправдане обурення.

Чи це допоможе у майбутньому і чи поверне ті „архівні скарби“ туди, де вони повинні зберігатися – покаже майбутнє.

О-КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Видає Український Народний Союз

— SVOBODA —

Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510, UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Передплата на рік \$55.00, на півроку - \$35.00. Для членів УНСоюзу
\$45.00 річно, на півроку - \$30.00. За кожну зміну адреси - \$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор — Ірена Ярославич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич,
Левко Хмельковський, Петро Часто.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністратор — Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
Керівник відділу оголошень — Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
adsukrpubl@att.net
Передплата — Марійка Пенджола (973) 292-9800 дод. 3042

**Зустріч
з о. Борисом Гудзяком,
ректором УКУ**

Українська Католицька
Освітня Фундація
з приємністю повідомляє,
що о. доктор Борис Гудзяк,
ректор Українського Католицького Університету
у Львові, перебуватиме з візитом у таких містах:

Субота, 5 листопада 2005 р.:
прийняття у Нью-Йорку (New York, NY), о 6:30 p.m.
в аудиторії Академії Св. Юра
при 215 E. 6th Street

Неділя, 13 листопада 2005 р.:
у Чикаго (Chicago, IL) о 1 p.m.,
в Українському Культурному Осередку
при 2247 W. Chicago Ave.

Неділя, 20 листопада 2005 р.:
у Ворен (Warren, MI), о 1:30 p.m.
в залі Св. Йосафата
при 26440 Ryan Road

Усіх друзів і жертводавців
Українського Католицького
Університету та Української
Католицької Освітньої Фундації,
а також усіх зацікавлених осіб та
організацій запрошуємо на зустріч
з о. Борисом Гудзяком, ректором УКУ

Щодо квитків, інформацію можна отримати у вашій
парафії або телефонувати до Української Католицької
Освітньої Фундації. Тел: 773-235-8462

Ukrainian Catholic Education Foundation, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL, 60622

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Справді на мовному розпутті

Під згаданим наголовком в „Свободі” 7 жовтня появився цінний і актуальний допис Романа Ричка на тему українського правопису. Автор цілком слушно вказує, що ще й сьогодні є науковці, котрі під проводом академіка В. Русанівського ведуть кампанію проти Харківського правопису 1928 року і продовжують вихвалити правопис 1933 року, накинута на нашу мову компартійними україножерами. В. Русанівський і його „сортанники” називають Харківський правопис „діяспорним”.

В 2004 році в Києві появилася моя книга „Педагогічна психологія”, котра одержала високу оцінку

від Науково-методичного центру вищої освіти міністерства освіти і науки України, за підписом директора центру. Він називає книгу „цікавою і конче потрібною”. Проте анонімний рецензент, котрий уважав за доцільне не подати свого прізвища, написав: „Хоч сам посібник написаний доступно, діяспорний діалект (моє підкреслення – І. Г.) української мови, яким послуговується автор, ускладнює процес знаходження відповідних термінів у сучасній українській психології”.

Іван Головінський,
Сомерсет, Нью-Джерсі

Невже непоінформованість?

Прочитала оголошення, що НТШ-А влаштовує літературний вечір Дмитра Павличка, та ще й з такою „єрихонською” (як казав Є. Маланюк) рекламою, – й мене огорнуло почуття великого здивування.

Чому Д. Павличко перефарбувався на помаранчево, не тяжко збагнути. Він завжди був „практичний”: ні з Гельсінською групою, ні з шістьдесятиками не зв'язувався. Друку-

вався тоді, як Василь Стус, Юрій Литвин і багато-багато інших мучилися й гинули на заслання, коли Ліни Костенко не друкували роками. Тож тепер хвалитися своєю великою продуктивністю прямо не випадає. Відносно цих близько 30 збірок поезій, то ще питання, чи це справжні поезії, чи тільки вірші? Різницю вияснив вищезгаданий Є. Маланюк у своїй доповіді „Поезія і Вірші” ще у Львові, в 1936 р., а потім видав її у „Книзі спостережень” у 1962 р. в Торонто. Ця стаття повинна б бути обов'язковою лектурою для всіх, хто вважає себе літературознавцем. Творчості не можна вжити на фунти. Є поети, які написали менше, але справжніх поезій, що читаються з насолодою.

В Україні Д. Павличка називали „публичко”. Маю одну з Павличкових збірок – „Гранослов” („Радянський письменник”, Київ, 1968). Поезії у ній мало. Зате є паплюження діяспори й підлабузництво: „Лицемири”, „Я – кубинець” та ін.

Ще недавно у статті „Адвокати й жертви” („Свобода”, 19 вересня 2003) Вахтанг Кіпіані писав: „А хіба галичанин і колишній член юнацтва ОУН Дмитро Павличко не знав, що бреше, коли писав маячню про бандерівців?”. Тож чому тепер такі великі фанфари? Чи можливе таке в інших народів?

Юрій Кравчук,
Вільмінгтон, Делавер

Міра Гармаш,
Філадельфія

Допомога львівській лікарні триває

Насамперед хочу подякувати всім добродіям, які допомогли нашій лікарні. Всі ми розуміємо, що кожен свої гроші міг би використати для себе чи своєї родини. Але небайдужі до чужих бід і проблем люди не залишилися осторонь і вже протягом двох років допомагають українським хворим дітям.

На сьогодні ми, напевно, єдиний з державних медичних закладів міста, в якому діти з малозабезпечених родин, сироти і напівсироти повністю отримують безкоштовне лікування.

Тепер матерям і бабусям, батькам і дідусям або опікунам не треба думати як „викроїти” гроші для лікування дитини.

Допомога закордонних українців для нас є неоціненною, тому що в нашій державі, в тому числі і у сфері медицини, назбиралося

стільки проблем, що вирішити їх всіх зразу неможливо і очікувати на позитивні зміни в скорому часі не можна. Завдяки добродіям з Америки сотні хворих дітей вже поправили своє здоров'я.

Леся Гладун,
Львів

Організація „Американці в обороні людських прав в Україні” (AHRU) продовжує збірку грошей на клініку – дитячий денний стаціонар у Львові. Просимо посилати пожертви до: „UHRU Lviv Clinic”, 43 Midland Place, Newark, NJ 07106. Пожертви на АГРУ звільнені від оподаткування.

Божена Ольшанівська,
президент АГРУ, Ньюарк, Н. Дж.

„Битва на Хрещатику” – продовження провокацій

Відзначення свята Покрови та вшанування ветеранів ОУН і УПА цього року викликало провокації прогресивних соціалістів, комуністів та інших проросійських груп. „Битва на Хрещатику” стала логічним продовженням перманентних провокацій тих політичних сил, які не змирилися з нищівною поразкою на минулих виборах та впродовж останніх місяців те і робили, що шукали приводу „помахати кулаками” після генерального бою. Про те, що так звані „радикальні ліві організації” готуються до провокацій, можна було зрозуміти вже під час акції з перенесення катедри Української Греко-Католицької Церкви зі Львова до Києва. Вже тоді Н. Вітренко і Д. Корчинський недвозначно натякали, що готові до „рішучих дій” з метою „придушення” у Києві усіляких виявів „українського націоналізму”. Як це виглядає на практиці, усі побачили 15 жовтня у Києві. Все, що відбулося – черговий антиукраїнський шабаш, на якому прокомуністичні й проросійські елементи глушили над державною символікою, принижували українську націю і зневажали незалежну Україну.

Конфлікт на Хрещатику має також інший підтекст, безпосередньо пов'язаний з „єпопеєю” державного визнання ОУН і УПА. Цього дня українська влада мала добру нагоду побачити, до яких наслідків може призвести зволікання з необхідністю відновити історичну справедливість щодо ветеранів національно-визвольно-

го руху, зокрема українських націоналістів та повстанців, що під час Другої світової війни боролися за самостійність України.

Напередодні свята Покрови під керівництвом віце-прем'єр-міністра В'ячеслава Кириленка відбулося засідання урядової комісії з питань вивчення діяльності ОУН і УПА, яка схвалила висновок робочої групи Інституту історії Національної Академії Наук України, котра вивчала діяльність ОУН і УПА, і законопроект, запропонований Міністерством праці та соціальної політики, щодо змін до Закону про соціальний статус ветеранів війни та гарантії їх соціального захисту.

На перший погляд, усе виглядає дуже оптимістично. Але кожен, хто цікавився проблемою визнання ОУН і УПА, знає, що подібне рішення одного разу уже ухвалювалося – в серпні 2000 року. Яка доля того законопроекту? Чому він загубився у коридорах влади? Врешті, чому сьогодні про це ніхто не згадує, натомість ведеться робота, яку уже один раз було зроблено?

Про це необхідно нагадати ще й тому, що цьогорічна провокація стосовно комбатантів ОУН і УПА була розрахована в першу чергу на підрив авторитету Президента України В. Ющенка, який у травні закликав ветеранів УПА і Червоної армії до примирення. Так хочеться, щоб конфлікт на Хрещатику став „останнім боєм УПА”.

Богдан Червак,
провідник Київської
міської організації ОУН

Настав час сказати правду

Двадцять другого вересня, увечері, в Гамільтоні, Канада, в телепрограмі „Джепарді”, якою проводить Алекс Трібек, було запитання: „Велике князівство звалось Київ-Русь. А яку назву ця держава має сьогодні?”. Відповідь була – Росія. А Трібек відкинув цю відповідь і каже: „Назва держави сьогодні є Україна”. Програма продовжувалася, але за декілька хвилин А. Трібек перепросив цю пані, що дала відповідь „Росія”, і сказав, що його дорадники йому підказали відповідь: „Росія також може бути”. Так москалі фальшують історію України століттями по всьому світі.

Я пригадую, коли ми святкували 1000-річчя Хрещення Руси-України, до нас приїхали гості з Фльориди, бо в нас у Гамільтоні мало відбутися велике свято. Ми вже були готові йти, але я хотів побачити, що робиться в світі, і ввімкнув телевізор, а там промовляє М. Горбачов і каже, що він уже відсвяткував 1000 років хрещення Росії. Москва ніколи не мала стабільної писаної історії і завжди її міняла. Вони навіть і до сьогодні нікому не сказали, скільки загинуло москалів під Конотопом від козацьких шаблів. Увесь світ знає, що Москву заснував князь Довгорукий, але про Новго-

род Москва мовчить, бо він був заснований, ще коли кордони Київської держави межували на півночі з Фінляндією, на сході – по річці Волзі, аж до Каспійського моря, на півдні йшли Руським морем (це Чорне море).

В Новгороді вже була побудована дерев'яна церква, але коли князь Володимир Великий побудував собор святої Софії в Києві, то через п'ять років в Новгороді дерев'яну церкву розібрали, а на тому місці збудували копію київської святої Софії.

Коли в Росії господарював Б. Єльцин, то він побував у Ярославлі і під час тризни йому сказали, що місто заснував київський князь Ярослав Мудрий. Б. Єльцин сказав: „Гарний був чоловік, поставте йому пам'ятник”. А колишній Президент України Л. Кучма хотів поставити пам'ятник катові України – В. Щербистому. Настав час, щоб наші історики, науковці і усі, кому дорога наша мучениця-ненька Україна, відгукнулися і сказали для усього світу, звідки і в якому столітті появилася назва Росія. Бо назва „Росія” ніколи не мала нічого спільного з назвою Київська Русь.

Василь Дудка,
Гамільтон, Канада

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Богдан Кравців – поет, „байройтець”, редактор „Свободи”

Ярослав Ликтей

Богдан-Юрій Кравців народився 5 травня 1904 року в селі Лоп'янка в Івано-Франківській області, у родині священика Миколи та Олени (з Богачевських). В 1924 році випадково познайомився з 14-літньою Неонілею (Ніль) Головацькою, дочкою пароха села Виспи Степана Головацького. Кравців відвідував гімназію й університет у Львові. Десять років пізніше він одружився з Неонілею – 1934 року, а три тижні після шлюбу його арештували і вислали в Березу Картузьку. На вимогу Митрополита Шептицького його випустили, однак побитого, зі зникшими нирками. Після повосенних мандрів та велими продуктивного творчого життя, Кравців помер у листопаді 1975 року. У них була одна доня та два сини.

Автор цих рядків познайомився з поетом в таборі „переміщених осіб” Леопольд Касерне у Байройті, місті Вагнера. Він привіз свого сина Миколу-Гордія-Святослава, якого звали Гокком, до гімназійної бурси та просив, щоб я в бурсі хлопцем заопікувався. Це була культурна, високоідейна та патріотична людина, яка безмежно любила Україну, поезію та свою сім'ю.

Було приємно, коли випускники „байройтських” таборових гімназій вирішили присвятити цюгорічний з'їзд на Союзівці „байройтцеві” та колишньому редакторові „Свободи” Богданові Кравцеву. Вже минуло сто років від народження поета, а в листопаді 2005 року минає 30 літ від його смерті. Доповідь на з'їзді, на академічному рівні, про нього виголосила Рося Огороднік-Гарасимович. Вона ствердила, що Кравців був поетом, патріотом, борцем за правду, громадським діячем, ідеологом, завзятим пластуном, вірним мужем, відповідальним батьком та дідусем. Поезія у нього була на першому місці, хоч

у житті траплялися тяжкі умови і не все він міг собі дозволити писати вірші, бо на чужині не міг вижити з поезії, але, по змозі, вперто повертався до неї. Рося підкреслила, що він свідомо вибрав клясичну форму для своєї творчості, а в громадській праці він клав наголос на виховання молоді.

Б. Кравців любив журналістику. Приїхавши до Америки, в 1950–1953 роках він був редактором „Америки”, а в 1955–70 роках – редактором „Свободи”. Він також був редактором пластового журналу „Молоде Життя”, літературного журналу „Сучасність”, „Ukraine: A Concise Encyclopedia” й „Енциклопедії Українознавства”. Він належав до багатьох організацій і товариств.

Яка його особистість і яку роль відіграє він як чоловік батько чи дідусь? На жаль, біографічні дані скупи. Знаємо, що він був людиною родинною, що любив свою дружину Неонілю (Ніль), своїх дітей та внуків. Дружина казала, що він любив Україну, і боліла його кривда, яка діялась Україні, і саме почуття кривди виривало його з родини, тому не часто він з нею бував. Рося підкреслила, що в творі Ібсена „Пер Гінт” з'являється Сольвейг – неймовірно терпелива і любляча жінка, яка вицікує свого улюбленого Пера, прощаючи йому всі його провини. Б. Кравців часто порівнює Ніль до „Сольвейг”. Бо найгірше для нього були розлука і усвідомлення, що скоро не повернеться. Його мучила думка, що Ніль, сама вдома з діточками, терпеливо, мов Сольвейг, очікує його повернення. Він писав:

*Вичікую, згоряючи в чеканні –
Без тебе, доні й сина – сам один,
І в чорні чотки час твердий чеканю,
Холодну твердь карбованих годин.*

Рося переплітала свою доповідь віршами Кравців, які крім неї, читали Євген Кулик, Наталка Соневицька та Лариса Зелик. Музику, яку скомпонував д-р Ігор Соневицький на слова Б. Кравцева, присутні слухали зі записів.

Протягом усього подружнього життя (41) Кравців щороку складав вірш, присвячений Ніль в день її ангела – 10 листопада. На жаль, більшість з тих віршів пропала, залишилось лише 24. Це невимовно сентиментально-любовні вірші „Моїй Сольвейг” або „Коханий Ніль”, „Моїй єдиній”, або „Солодкий Ніль”.

Б. Кравців понад усе любив родинне життя, родинний спокій, дружину, дітей, особливо ніжно внуків. Їм присвятив немало коротеньких віршів, які яскраво віддзеркалюють його ставлення до них.

„Гордісві”

*На той бік світу – ген, в поля
рижові й джунглі,*

*Понад моря чуйні і городи по-
снуті –*

*Складаємо Тобі, Гордію наш, лист-
та.*

*Доці і зимно й тут. Холодна
самота*

*Сповзає, як змія, змагається і
злиться...*

*Сумуємо усі. Горює німо Христя,
Марія-Лєся жде, чекає твій
Андрій,*

*Що прийдеш ти – і він піде також
у бій...*

*І тужим-молимося ми з мамою
щоднини*

Богдан Кравців, графіка, 1967р.
Франція, (архів „Свободи”)

„Христі”:

*Невістуйці, далекий нашій Хри-
сті*

*Шлемо услід голублені листи:
Бажаєм, щоб шляхи ясні й бар-
висті,*

Стелились їй, світилися у світи.

Богдан Кравців залишив велике число прозових праць різної тематики, бо його зацікавлення було багатогранне. Він дотепер ще до-
бре не досліджений.

Рося Огороднік-Гарасимович читає доповідь про поета та редактора „Свободи” Богдана Кравцева, під час байройтського з'їзду на Союзівці.

Чи Ви чули?

**Придбайте для мене в УНСоюзі
вивінувальну грамоту на 20 років
з одноразовою вкладкою
за суму 2,287.26 дол.**

**і я отримаю чека на 5,000.00 дол.
якраз у пору на мою університетську
освіту. На що Ви чекаєте?**

**Телефонуйте до УНСоюзу на число:
1-800-253-9862.**

Зробіть це негайно!

* Вік від 0 до 3,5 року

** Найнижча сума забезпечення 5,000.00 дол.

ПОВІДОМЛЕННЯ

для членів 327-го Відділу УНС

З днем 1-го листопада 2005 року, обов'язки секретаря 327-го Відділу перебирає новий секретар:

БОГДАН ПОДОЛЮК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі на адресу:

**Mr. Bohdan Podoliuk
31 Texas Street
Hicksville, NY 11801-2524
Tel.: (516) 433-9381**

Дні пам'яті Лицаря Правди Петра Григоренка

Лідія Коваленко

НЬО-ЙОРК. – Дев'ятого жовтня ц. р. в Колумбійському університеті відбулися чергові, п'яті Григоренківські читання, організовані Громадським фондом ім. П. Григоренка (президент- Андрій Григоренко), спільно з Гаріманським інститутом в рамках його Українських студій (директор – Марк фон Гаген).

Цьогорічні читання були присвячені 40-річчю правозахисного (дисидентського) руху в колишньому СРСР. Його днем народження вважається 5 грудня 1965 року – день, в який відбулася демонстрація на площі Пушкіна в Москві на захист арештованих письменників Синявського і Даниєля. Її учасниками, як і багатьох подальших, були батько і син Григоренки. Це була перша в СРСР після 1927 р. демонстрація невеличкої групи людей, що співчували арештованим і заявили, що вони вимагають гласності і законності. Тобто, що вони виступають „не лише проти цього засудження, а проти будь-якого засудження, що не спирається на закон”, – так пише П. Григоренко в своїх „Спогадах”. Висунуто гасло: „Поважайте Конституцію!”. А коли антиконституційний судовий процес над арештованими був описаний в „Білій книзі” (самвидав), її авторів теж було арештовано і відбувся закритий суд над ними – про це уже знав весь світ. Правоохоронці перейшли в наступ – боротьбу за права людини, яка вже не затихала і триває досі. Сьогодні в Україні Майдан вимагає від „помаранчевої” влади теж гласності, прозорості. Ось чому організатори Читань вдячно згадали і той час, і тих людей, які стояли біля джерел правозахисного руху 40 років тому, серед яких провідне місце займав наш земляк Петро Григоренко, якому 16 жовтня виповнилося б 98 років. І запросили для слова в Читаннях учасників зародження цього руху – рідних, соратників, друзів Лицаря Правди.

Після того, як Читання вікрив директор Українських студій Гаріманського інституту Марк фон Гаген, виступали син генерала Григоренка – Андрій Петрович, син всесвітньовідомого поета Сергія Есеніна, головний ідеолог руху Олександр Есенін-Вольпін та Павло Літвінов – один з найактивніших правозахисників Григоренків, організатор демонстрації на Красній площі проти окупації Чехословаччини в 1968 р., він же внук Максима Літвінова – міністра закордонних справ при Сталіні.

Кілька слів про головного доповідача Олександра Есеніна-Вольпіна, запрошеного з Бостону, де проживає з 1972 року – часу вимушеної еміграції. Він – визначний вчений в галузі математичної логіки, теорією якої продовжує займатись і публікувати наукові праці, і також поет. Це він за 20 років до Горбачова вперше висунув гасло „Дотримуйтесь Конституції!”, під якими діяв рух. Він першим спробував кару „психушок”. Його ім'я згадує Петро Григоренко в „Спогадах” в числі найближчих друзів.

Зліва: Петро Григоренко, д-р Ярослав Воєвідка, Зінаїда Григоренко, д-р Іван Макаревич (архів „Свободи”)

Кожен із учасників Читань в своїх виступах віддавав належне перш за все ролі, значенню і феномену особистості Петра Григоренка (1907-1987). Це ім'я очолює список представників України – борців за права людини в радянські часи, поряд з ним стоять імена Стуса, подружжя Руденків, Світличного, Марченка, Караванського, Чорновола, Лук'яненка та багатьох інших – поряд, знов таки, з всесвітньовідомими іменами Сахарова, Буковського, Копелєва, Медведєва, Чалідзе, Шаранського, Ковальова та багато інших. Петро Григоренко – це наш український Сахаров, наш Лицар Совісти і Чести. Правдолюб, який в ім'я справедливості і моральних чеснот відмовився в 60-ті роки від усіх благ, почесностей, нагород і звань представника партійної, військової і наукової еліти в непорушному, як тоді вважалося, Союзі. А мав же найвищі звання та посади: генерал, професор, начальник кафедри кібернетики Військової академії. Згадує Андрій Григоренко:

– Демонстрація 5 грудня 1965 року була короткою – всього 5-10 хвилин. Прийшли 100, може, 200 осіб. Хтось сказав: „Громодяни! Хто прийшов висловитись, підходьте до мене”. Так ми всі згуртувались біля самого пам'ятника Пушкінові. Я тримав батька за руку, дуже боявся його нового арешту. Навкруг, на віддалі, стояли пару тисяч людей, які прийшли подивитись, як нас будуть арештовувати. Ми були оточені перевдягненими кагебістами та закордонними журналістами. Представники КГБ пробували провокувати. Ніхто не піддався. Правда, Буковський був арештований напередодні. Він був організатором цієї демонстрації, а ідеологом, хрещеним батьком руху – Есенін-Вольпін. Щодо нас, учасників, то я вже висловлювався раніше: ми прийшли туди як окремі особи, а відбулися як один рух.

Після цього демонстрації біля пам'ятника Пушкінові відбувались щорічно. Лише з 5 грудня були перенесені на 10 грудня – Міжнародний день прав людини, Як я розумію, і після моєї еміграції в 1975 році люди традиційно там збирались. І донині сходяться, але вже біля каменю, привезеного з Соловків, навпроти Луб'янки – будівлі колишнього КГБ, а зараз його спадщини – ФСБ. Боротьба за права людини залишається актуальною”...

Учасниками англійських Читань були як етнічні українці, так і американці, які відвідують Українські студії Колумбійського університету або цікавляться українською тематикою. Цікаво, що обидві частини зустрічі фільмували французькі документалісти.

Ця імпреза спонукала мене негайно прочитати „Спомини” Петра Григоренка. Сприйняла їх, як найвразливіший, найпереконливіший документ нашої історії советського періоду, написаний не тільки правдиво, широко, але й майстерно, з художнім талантом і без фальшивого патосу. Зустріч з П. Григоренком навіть на сторінках книги та його соратниками віч-на-віч – подія в моєму житті. Сподіваюся, що ця інформація спонукає новоприбулих „четвертої хвилі” знайти цю книжку і прочитати.

А ще вважаю, що Петро Григоренко слідом за Левком Лук'яненком достойний звання Героя України (посмертно). А близьке 100-річчя від дня його народження – добра нагода.

ПРОТЕСТ

ВИМАГАЄМО: ЗДАЙТЕ ПУЛІЦЕРА!

ОБМАН ДУРАНТЕ – ЗЛОЧИН!

П'ятниця, 18 листопада 2005 р.

напроти головного входу до будинку Нью-Йорк Таймс, 239 West 43rd Street. Початок протесту точно о год. 12-ій. пол.

Організатор: Об'єднаний Комітет Українсько-Американських Організацій Великого Нью-Йорку.

Принесіть синьо-жовті прапорці, помаранчеву символіку. Одяг – вишивані сорочки.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові

СИРАКЮЗ, Н. Й. – Думка про те, щоб увічнити в місті пам'ять пророка українського народу Тараса Шевченка, жевріла в серцях кількох поколінь українських поселенців упродовж багатьох десятиліть. Українці плянували вшанувати свого улюбленця гідним пам'ятником або вулицею його імені. У минулому такі спроби вже були, але з різних причин не увінчалися успіхом. Тепер же мрія здійснилася. Подбав про це Комітет будови пам'ятника Т. Шевченкові в Сиракюзах, який очолював Орест Грищик, а заступником була завідувач місцевої Федеральної кредитової спілки Надія Гайдук. Після майже дволітньої праці ентузіастів комітет завершив розпочату справу.

У неділю, 16 жовтня, на площі перед Українською греко-католицькою церквою св. Івана Хрестителя відбулося урочисте відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в молодій віці. Поет тримає в руках „Кобзаря”, на ногах у нього – ланцюг, бо в кайданах неволі він народився. В кайданах російських поневолювачів довго стогнав наш народ, а поет своїм пророчим словом закликав земляків розірвати ланцюги неволі, щоб здобути волю. Постаць Тараса Шевченка у бронзі створив американський скульптор Бенедикт Декстер з Пен Сн, Н. Й. – автор пам'ятників заслуженим американським достойникам, при активній співпраці архітектора Володимира Бутенка з Сиракюз.

Програму відкриття пам'ятника вела Ірина Куровська-Андерсон. На жаль, під час торжества падав холодний дощ, але й це не зашкодило святу. На вулиці було споруджено трибуну, на якій зібрались промовці та почесні гості, між ними – посажник міста Метью Й. Дріскол, міський законодавець Марті Мастерпол, комісар парків і розваг Джеймс Колінс, адміністратор публічних справ Деніс Броган, радник Вільям Раєн. Окрім місцевих посадовців, на святі були Генеральний

консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев з дружиною Світланою, скульптор Бенедикт Декстер, декан Сиракюзького університету д-р Михайло Василенко, завідувач Української федеральної кредитової спілки в Рочестері Тамара Денисенко, Орест Грищик, Надія Гайдук, парох церкви св. Івана Хрестителя о. д-р Іван Кашак, пастор Першої української п'ятдесятницької церкви Микола Онуфрійчук, єпископ п'ятдесятників Мар'ян Сулима та підприємець, власник ресторану „Coleman Irish Pub” Пітер Колман, який був ініціатором будови пам'ятника Т. Шевченкові.

Програму відкриття почав молитвою о. д-р Іван Кашак. Слово сказав посажник міста Метью Дріскол і прочитав спеціальну прокламацію з цієї небуденної нагоди.

Головними промовцями на святі були Генеральний консул Сергій Погорельцев, декан д-р Михайло Василенко, Тамара Денисенко.

Святочну громаду вітав також Орест Грищик, який спеціально прилетів на відкриття пам'ятника з Ірландії.

У мистецькій частині перед пам'ятником виступили два зведені церковні хори (католицький і православний) і чоловічий хор „Сурма” під батуту Марусі Тишко, які виконали могутній Шевченків „Заповіт”, а хор Першої української п'ятдесятницької церкви під керівництвом Олі Рудки виконав релігійну пісню „Боже мильй”.

При цьому годиться відзначити чисельну участь у відкритті пам'ятника вірних місцевої Української православної церкви св. Луки та членів дирекції Української федеральної кредитової спілки в Рочестері.

Програма відкриття пам'ятника продовжувалась в Українському народному домі. Про працю комітету будови пам'ятника говорила Надія Гайдук і голова комітету Орест Грищик, а сумівський танцювальний ансамбль „Одеса”

під керівництвом Слави Бобецької розважав публіку „Привітом” і „Гопаком”.

Присмнено було бачити на тлі великого портрета Кобзаря, яким була прикрашена сцена, дітей Школи українознавства ім. Лесі Українки, які виступили з піснею „Поклін Тобі, Тарасе” та зі збіркою деклямацією „В поклоні Шевченкові”.

Учасників історичної події кредитівка запросила на гостину. Під час прийняття присутні піднесли тост і заспівали членам комітету будови пам'ятника „Многая літа”.

Микола Дупляк

Пам'ятник Т. Шевченкові в Сиракюзах.

Фото: Надія Гайдук

Федеральна Кредитова Кооператива САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК

Найкращий спосіб заощадити-це

Однорічні сертифікати*

4.50% APY

APY (Annual Percentage Yield)- Відсотковий заробіток у річному відношенні. * 500.00 Мінімальний вклад. Штраф може бути нарахований за передчасне розірвання умови сертифікату. Різні терміни сертифікатів. Рати можуть змінюватись без попереджень.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

Вигідно розташовані філії:

Філія в КЕРГОНКСОНІ:
6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

Філія в ЮНІОНДЕЙЛ:
226 Uniondale Ave, Uniondale NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

Філія в АСТОРІІ:
32-01 31ST AVE ASTORIA NY 11106
TEL: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

Вживайте Rely-on-us 24/7 цілодобовий телефонічний доступ до Ваших рахунків

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА: SRNYFCU@aol.com

ІНТЕРНЕТ: www.selfreliance.org

Поза Нью Йорком дзвоніть безкоштовно: 1-888-SELFREL

Your savings federally insured to
\$100,000
NCUA
National Credit Union Administration,
a U.S. Government Agency

Вшановано пам'ять жертв Голодомору в Україні

ЧИКАГО. – Панахида, присвячена жертвам українського Голодомору 1932-33 років, була відслужена 18 вересня в катедрі св. отця Миколая. Ця поминальна акція була організована Фондом Українського Геноциду у США, яка у співпраці з УККА та іншими громадськими організаціями доклала багато зусиль для того, щоб Голодомор 1932-33 років було визнано геноцидом проти українського народу.

Найголовнішим здобутком Фонду стало те, що 5 серпня 2005 року губернатор штату Род Благосевич підписав Закон про вивчення національних геноцидів у програмі загальноосвітніх шкіл штату. Відтепер у шкільну програму запровадили розділи про геноцид в Україні, Вірменії, Камбоджі, Боснії, Руанді та Судані.

Багато зусиль доклали М. Міщенко, М. Кочерга, І. Горчинська, Т. Кузик-Сторі, К. Міщенко-Мицик, Л. Ткачук та інші для приготування Панахиди, віча й обіду в Українському культурному осеред-

ку. Священики храмів св. о. Миколая, св. Володимира, св. Володимира і Ольги, св. Андрія, св. Софії, св. Покрови та св. Петра і Павла разом з владиками Інокентієм з Чикаго та Олександром з Дітройту відправили Панахиду, на яку прийшли представники всіх українських громадсько-політичних, культурно-освітніх та молодіжних організацій, фінансових установ та шкіл українознавства міста та околиці, мистецькі творчі колективи та багато інших, які не забули про свій громадянський обов'язок.

Після Панахиди процесія з хоругвами рушила до Культурного осередку, де відбулося віче та „голодний обід”. Віче відкрив голова Фонду Українського Геноциду у США Микола Міщенко.

Український уряд представляв виконуючий обов'язки Генерального консула України в Чикаго Олег Шевченко, який у промові наголосив, що геноцид в Україні за своїми масштабами і садизмом не може зрівнятися ні з яким іншим. Ще один промовець, Іван Яресько,

навів багато фактів і свідчень про ті страшні роки. Його промова супроводжувалася демонстрацією фотографій замучених голодом дітей і старих людей, які нікого не залишили байдужими.

Почесними гостями були сенатор Жаклін Колінз, конгресмен Пітер Фрічі та представник бюро губернатора Д. Благосевича – Христия Герберт. Їм було вручено почесні грамоти від вдячної української громади за їх участь у прийнятті Закону про вивчення Українського Геноциду в американських шкільних програмах. Сенатор Жаклін Колінз сказала, що вона винесла проєкт закону на розгляд сенаторів з почуттям виконаного обов'язку. Як глибоко віруюча людина, вона завжди душею вболівала за справедливість, тому девізом свого життя обрала слова свого духовного наставника Мартіна Лютера Кінга: „Найменша несправедливість завжди є загрозою для справедливості в цілому”.

Христия Герберт, українка за походженням, сказала, що дуже

горда з того, що Ілиной виявився першим штатом, який вивчатиме одну зі сторінок української історії. Конгресмен Пітер Фрічі розповів, яке глибоке враження справив на нього перегляд фільму про Голодомор.

Найбільш зворушливою була промова свідка Голодомору 1932-1933 років Архiepіскопа Олександра з Дітройту, який жив з батьками у Полтаві, коли в Україні розпочався голод. Владика Олександр Биковець добре пам'ятає, як йому батьки забороняли виходити самому на вулицю, бо скрізь точилися розмови про те, що дитяче м'ясо продають на базарі...

На завершення хочеться погодитися з Юрієм Мельником, який вважає, що інформація про ці події мусить бути максимально донесена до молоді. Молоде покоління українців повинно знати, яку трагедію пережив український народ, і все ж зумів зберегти свою національну самобутність. Пам'ять про ці події повинна давати нам силу будувати краще майбутнє.

Лариса Кухар

Міжнародна конференція в Музеї визвольної боротьби України

Частина учасників конференції. Сидять зліва: Х. Лужницька, П. Кенеді-Грімстед, О. Пеленська, Р. Лубківський, М. Няхай, М. Солопига, М. Мушинка

ПРАГА, Чехія. – За програмою Днів української культури, що в жовтні відбувалися в Празі, Хомутові, Брно та Плзені, проходила й міжнародна наукова конференція „Музей визвольної боротьби України в Празі. Втрати і знахідки”, присвячена 80-літтю заснування цієї найвизначнішої архівно-документаційної установи української еміграції міжвоєнного періоду.

Організатором конференції була Слов'янська бібліотека в Празі (директор Л. Бабка), Чеська асоціація українців (голова Б. Зілінський), Посольство України в ЧР (посол І. Кулеба), Українська ініціатива в ЧР (голова Б. Райчинець) та Об'єднання українців ЧР. Проходила вона в одному з залів середньовічного палацу „Клементинум”, який після розбомблення будинку Музею 14 лютого 1945 р. став осідком переховування його матеріалів. Їх збереглося майже 40 тонн – понад мільйон архівних одиниць.

Комуністична влада Чехословаччини в березні 1948 року майже всі ці матеріали вивезла в Радянський Союз, де по них пропав будь-який слід. Лише в останньому часі вони вириваються на поверхню з суперсекретних фондів КГБ.

Головною метою празької конференції, в якій брало участь понад 70 науковців з різних країн, було виявлення місцезнаходження

матеріалів музею. На конференції були зачитані 22 доповіді. Були доповіді з Чехії – О. Пеленська, Б. Зілінський, А. Моравкова, А. Копржівова, Р. Махаткова, С. Стефанюк, України – Р. Лубківський, Г. О. та Т. Боряки, М. Палієнко, М. Чабан, В. Бойко, Б. Чайковський, О. Івасюк, Є. Парнюк. З Мюнхену прибув на конференцію Р. Яремко, з Словаччини – М. Сополіга.

Складовою частиною програми була презентація чотирьох книжок, виданих спеціально до конференції. На перше місце слід поставити український переклад англомовної монографії П. Кенеді Грімстед „Празькі архіви у Києві та Москві” (Київ, 2005, 252 с.), були праці О. Пеленської „Український портрет на тлі Праги” (Нью-Йорк – Прага, 2005, 222 с., спільне видання НТШ-А та Слов'янської бібліотеки в Празі), монографія автора цього звіту „Музей визвольної боротьби України в Празі та доля його фондів” (Київ, 2005, 162 с.). Книжки можна придбати за адресою: Fundacia Karpaty, 08001 Preshov, Gorkoho 21, Slovakia.

На виставці, влаштованій з нагоди конференції, були представлені рідкісні документи та експонати музею, збережені в празьких архівах, бібліотеках та приватних колекціях.

Микола Мушинка

Час міжнародно визнати Голодомор в Україні геноцидом

„Настав час для міжнародної спільноти визнати злочин Голодомору актом геноциду проти народу України”, наголосив Постійний представник України при ООН Посол Валерій Кучинський, виступаючи 1 листопада ц.р. на пленарному засіданні Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, присвяченому пам'яті жертв Голокосту. Україна однією з перших підтримала ініціативу щодо проведення в рамках 60 сесії Генеральної Асамблеї ООН – вперше в історії Організації – такого окремого засідання.

Відаючи данину пам'яті безневинним жертвам потворної ідеології фашизму, які загинули під час Другої світової війни, В. Кучинський підкреслив: і Голокост, і Голодомор є національними трагедіями, що потребують широкого міжнародного визнання.

Він нагадав у цьому зв'язку про Спільну заяву з нагоди 70-

их роковин Голодомору, яку два роки тому підтримали понад 60 делегацій – третина всього складу ООН. Тоді, також вперше в історії ООН, Голодомор був офіційно визнаний національною трагедією українського народу, спричиною жорстокими діями та політикою тоталітарного режиму. Наша держава продовжуватиме робити все від неї залежне, щоб донести правду про Голодомор до цілого світу, – наголосив В. Кучинський.

Україна стала співавтором прийнятої на засіданні резолюції Генеральної Асамблеї, яка беззастережно засуджує всі вияви релігійної нетерпимості, залякування чи насилля, вчиненого на етнічному або релігійному підґрунті, а також встановлює Міжнародний день вшанування пам'яті жертв Голокосту – 27 січня.

Постійне представництво України при ООН

Почесна ноша добродіяння „Самопоміч“

Зліва: Президент України В. Ющенко та Б. Ватраль

Той, хто вперше потрапляє на головну вулицю „Українського села“ у Чикаго, обов'язково звертає увагу на чепурний триповерховий будинок, дорогу до якого знає переважна більшість українців міста. Перші імігранти не мали доступу до існуючих в Америці банків, не могли отримувати від них послуг і найперше – кредитів. Щоб допомогти новоприбулим у влаштуванні їхнього життя, потрібно було створювати національні кредитові спілки. Таким чином в Чикаго, у 1951 році, була відкрита така установа, на рахунку якої мався 351 долар. Тепер активи цієї фінансової установи наближаються до 400 мільйонів доларів, при тому кількість членів каси зросла до 20 тисяч. Вперше поріг кредитової спілки Богдан Ватраль переступив у 1978 році. Тоді він виконував обов'язки заступника фінансового референта. Минуло три роки і молодий, здібний фінансист, який одержав університетську освіту, зайняв місце виконавчого директора установи. А з квітня 1991 року і по цей день Богдан Ватраль є президентом Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч“.

У нього взяв інтерв'ю Анатолій Гороховський.

– Наскільки мені відомо, зараз кредитівки розрослись, вони виявились життєздатними і їх гаряче підтримують в діяспорі. Просив би поділитися своїми поглядами з приводу цього.

– Справді, за минулі роки українські кредитові спілки Америки зробили великий крок у своєму розвитку. І тому цілком закономірно, що настав слушний час об'єднання цих фінансових установ. Така організація була створена. Називається вона – Центральна українських кредитових спілок Сполучених Штатів Америки. Вона об'єднує 14 фінансових установ, які надають певні пільги і послуги своїм членам. До цієї добровільної асоціації належать 18 кредитівок, які мають на своєму рахунку два мільярди доларів активів. Послугами цих установ користуються понад сто тисяч людей.

– Відомо, що центральна кредитівок вже існувала в середині 50-их років минулого століття. Хто до вас стояв біля керма цієї асоціації?

– Керівником добровільної організації був Степан Керда. Її штаб-квартира знаходиться у Чикаго, зовсім близько від нас, через дорогу. Донедавна президентом цієї установи був Дмитро Григорчук, а я обраний головою правління Центральної українських кредитових спілок Америки.

– Поділіться своїми враженнями від участі в роботі світової кооперативної ради?

– В кінці серпня керівництво Централі брало участь в роботі конференції Української світової кооперативної ради, яка відбулась в Києві. Я представляв кредитові спілки Америки. Ми разом вирішували питання про надання практичної допомоги своїм колегам в Україні. Вона їм

дуже потрібна для того, щоб мати можливість активно сприяти розвитку малих українських підприємств. В минулому році було зібрано 150 тисяч доларів, з яких вже передано до України 85 тисяч, і готуємо позичку на суму у 200 тисяч дол. Окрім того, щороку до нас приїждять на навчання працівники з батьківщини. Ось і зараз у нас практикується одна з працівниць кредитівки з Могиланської академії.

– Який вплив мала Помаранчева революція на українські кредитові спілки Америки?

– Було зібрано понад 1 млн. доларів для підтримки тих, хто боровся на Майдані за майбутнє України, за її подальший розвиток на демократичних засадах, за краще життя народу. Тільки члени нашої спілки внесли у фонд допомоги понад 363 тисячі доларів.

– Яка практична допомога надається кредитівкою тим, хто її потребує?

– Кредитівка надає багато безкоштовних послуг, скажімо, відкриття рахунку чи заміна чеків того, люди заробляють на відсотках від своїх вкладів. Велику фінансову допомогу надає щорічно наша кредитівка культурним установам, школам, церквам. Ця підтримка складає десятків тисяч доларів.

Уточнення

В повідомленні „Поповнення Церкви християн віри євангельської“, у якому йшлося про навернення 37 осіб до Віри Христової, („Свобода“ з 14 жовтня, ч. 41), було неправильно подано прізвище автора інформації – Андрія Кремінського. Нижче подаємо текст про урочистість – Редакція.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. – 24 липня до мальовничого куточка на озері Онтаріо поспішали сотні віруючих, щоб стати учасниками і свідками урочистої події – хрищення новонавернених в Слов'янській церкві християн віри євангельської.

Такі події відбуваються в громаді вже 15 років і за цей час понад 300 осіб прийняли хрищення. Того дня 37 нових членів громади стали християнами через обряд, який означає заповіт з Господом і початок нового життя. Громада церкви побажала новим братам і сестрам рясних Божих благословень і вірного дотримання обітниць, даної у водах озера Онтаріо.

Андрій Кремінський

ЧИ ВИ ПРИГОТОВЛЕНІ ДО ПЕНСІЇ?

Гарантований дохід протягом цілого життя

„Tax deferred“ прибуток не оподатковується, аж поки не почнете вибирати гроші.

УНС не відраховує оплати у випадку вибирання грошей на невиліковних захворювань, перебуванні у піклувальному домі, оплати великих медичних рахунків.

Вільне вибирання грошей до 10%.

Ніяких адміністративних оплат.

Подзвоніть до УНС
або до секретаря відділу

БАГАТОРІЧНІ ВІДСОТКИ

10 років	– 5.00%
Одноразова вкладка	
5 років	– 4.25%
Одноразова вкладка	
3 роки	– 4.00%
2 роки	– 3.75%
1 рік	– 3.50%

ПЕНСІЙНИЙ БОНУС

10 років	– ** 5.50%
Мінімум гарантії 3.5%	
5 років	– ** 4.50%
Мінімум гарантії 4.00%	

**Відсотки тільки в першому році

Всі відсотки можуть підлягати змінам.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054

800-253-9862

FAX: (973) 292-0900

E-MAIL: UNA@UNAMEMBER.COM

Відбулася ювілейна рада куреня „Чорноморської хвилі”

КЕРГОНКСОН, Н. Й. – В прекрасних соняшних осінніх днях 24–25 вересня на Союзівці 40-ий курінь Уладу Пластунук-сеньйорук „Чорноморської хвилі” провів свою курінну раду та відзначив 10-ліття існування. На фото – новообраний провід: курінна – Зірка Ключас (перша справа), суддя – Леся Геймур (друга зліва), писар Оксана Кіналь (останній ряд – друга зліва), скарбник Оріся Дмитрик-Бузета (останній ряд – перша справа) та хронікар Ірка Рогуцька (третя справа). **З. К.**

Репортаж про УКУ

Католицьке кабельне телебачення - Eternal Word Television Network (EWTN) цієї осені висвітлить спеціальну програму про Український Католицький університет.

Програму під назвою „Український Католицький університет: Світло на Сході”

буде висвітлено в

неділю, 20 листопада

о год. 10:00 вечора,

у вівторок, 22 листопада,

о год. 3:00 по полудні та у

п'ятницю, 25 листопада,

о 3:00 год. ночі

У програмі – коментар кардинала Френціса Георга, ректора УКУ о. Бориса Гудзяка та професора Джефрі Вілса.

Крім того, слово матимуть вчителі і студенти УКУ.

Концерт в пам'ять Галі Клим

ІРВІНГТОН, Н. Дж. – В неділю, 23 жовтня, в Народному домі відбувся концерт в пам'ять Галі Клим, видатного педагога Українського Музичного Інституту Америки (УМІ).

Концерт був улаштований з ініціативи Таїси Богданської, президента УМІ. В програмі виступили колишні учні Г. Клим, а також інші студенти – випускники УМІ. Вони відтворили твори українських і світових композиторів в музичний і контемплятивний спосіб, з відчуттям і глибоким розумінням музичних творів. Виконавцями концерту на фортепіані були: Рома Худьо („Інтермеццо” Нижанківського), Марта Магай („Баркароля” Лисенка), Уліта Ольшанівська („Фантазія” Шопена), Олег Сохан (Сонати Скарлатті), Ірена Пелех-Зварич („Прелюдія-хорал” Барвінського і „Поєма Карпат” Фоменка), Марта Цибак („Балада” і „Ноктюрн” Шопена).

В додатку до фортепіанових творів, Оля і Михайло Стащишини виступили дуєтом при акомпаніменті бандури. Вони заспівали „Човник хитається” Романа Купчинського і „Три роки тому”. Програму відкрила Таїса Богданська, вітаючи Владика Михайла Кучм'яка, отців, гостей. Вона згадала співпрацю з Галею Клим, їхні товариські зустрічі.

Іванна Мартинець виголосила згадку про її студентські часи, під час яких вона дружила з Галею в Мюнхені. Вона сказала, що попри обмеження ресурсів, вони часто зустрічалися і в приємному товаристві влаштовували музичні вечори.

Роман Савицький мол. розповів про працю Г. Клим в УМІ, її порив до музики і педагогіки, її відданість учням і студентам музики. Свій виступ він переплів віршами, які викликали піднесений настрій в слухачів.

Він згадав тематичні концерти Г. Клим, її реферати з історії і теорії музики для молоді, написані в співпраці з Всеволодом Будним.

При кінці програми сестра св. п. Галі Клим – Оксана Волчук подякувала Т. Богданській за задум і улаштування концерту, як також всім виконавцям за виконання творів в пам'ять її сестри. Її дочка Марта Чарторійська і внучка Катя на початку програми заграли „У сусіда хата біла” Берковича на чотири руки.

Після офіційної програми присутні, виконавці і слухачі довго розмовляли при смачній перекусці і солодкому, пригадуючи приємні „старі часи”.

Українська громада Ньюарку-Ірвінгтону горда тим, що на її терені діє від 1952 року Український Музичний Інститут, в якому навчалися музики сотні дітей і молодих людей, в якому такі віддані педагоги, як св. п. Галія Клим, передали свої знання і любов до музики молодшому поколінню. Наука „не пішла в ліс”: з УМІ вийшли професійні педагоги музики, які на базі своєї науки в УМІ продовжували студії музики у вищих навчальних закладах і самі стали педагогами. Вітаємо УМІ з нагоди вдалого концерту і бажаємо успіху на майбутнє!

Божена Ольшанівська

**УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ,
ВІДДІЛ НЬО-ЙОРК**

запрошує на

КОНЦЕРТ УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ

Виконавці учні клас викладачів:

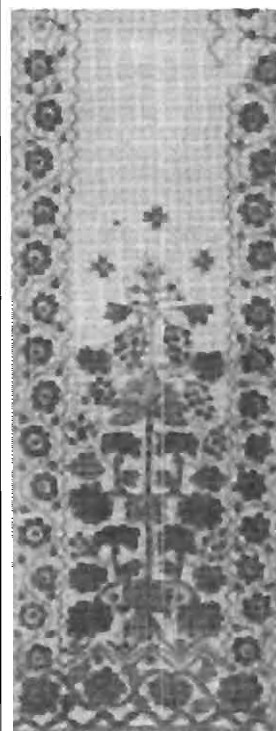
А. АНТОНІВ, Т. БОГДАНСЬКОЇ, Б. ВОЛЯНСЬКОЇ

О. ГРИВНАК, Ж. ДЕЙКАНЬ, Л. КУШНІР,

Г. ЛЕГКОЇ, Е. РОМАНИШИН

Неділя, 20 листопада 2005 р., о год. 2:30 по пол.

Український Інститут Америки
2 East 79th Street, New York, NY.

Управа та Адміністрація Українського Музею

запрошують
українську громаду відвідати
другу інавгураційну виставку
з нагоди відкриття новозбудованого Музею

ДЕРЕВО ЖИТТЯ, СОНЦЕ, БОГИНЯ Символічні мотиви в українському народному мистецтві

на виставці експонати з великої музейної
колекції народного мистецтва

починаючи
в середу 23-го листопада 2005 р.

години Музею:
11:30 рано до 5:00 по полудні

Український Музей
222 Іст 6-га вул., Нью-Йорк, Н.Й. • 212-228-0110
e-mail: info@ukrainianmuseum.org • web: ukrainianmuseum.org

І шляхи стають коротшими!

Тільки **Аеросвіт Українські Авіалінії**

пропонує безпосадкові рейси

літаками Boeing 767

Нью-Йорк-Київ,

Київ-Нью-Йорк

А також через Київ:

Львів, Івано-Франківськ, Одеса, Сімферопіль,
Донецьк, Дніпропетровськ, Харків, Запоріжжя,
Чернівці, Ужгород, Москва, Мінськ, Баку,
Ташкент, Алма-Ата, Делі, Тель-Авів,
Пекін, Дубаї, Афіни, Салонікі, Софія,
Белград, Бангкок, Каїр

1.888.661.1620, 1.212.661.1620,

sales@aerosvit.us

або звертайтеся у Вашу агенцію

Вантажні перевезення:

1.718.376.1023,

express@aerosvitcargo.com

Новинка! Тепер у Вас є можливість
замовити і оформити білет на нашій
веб-сторінці **www.aerosvit.com**

АероСвіт
УКРАЇНСЬКІ АВІАЛІНІЇ

AeroSvit
UKRAINIAN AIRLINES

Тепло вітали кияни делегацію з міста-побратима Чика.

З 13 до 21 жовтня посадник Чикаго Ричард Дейлі з делегацією відвідав з офіційною візитом міста-побратими – Київ і Варшаву. Комітет міст-побратимів Чикаго –Київ вже кілька років намагався організувати візит. Їй передували приїзд Президента України В. Ющенка з дружиною Катериною до Чикаго, зустріч громади з чемпіоном з боксу Віталієм Кличком, конференції на тему проблем торгівлі людьми, інвестиційного клімату та розвитку підприємництва в Україні, показ мод для збирання коштів на купівлю медичного обладнання для медичних центрів України, обміни артистами, музикантами та мистцями. Після повернення делегації з Києва Оксана Ханас взяла інтерв'ю у голови комітету міст-побратимів Чикаго-Київ Марти Фаріон.

Мегі Дейлі, Ричард Дейлі та посадник Києва Олександр Омеляченко

– Пані Марто, жовтень видався насиченим на події для вашого комітету?

– Так, це правда. Ми готували візит Р. Дейлі в Україну весною, але в квітні приїхав Президент В. Ющенко, і поїздку довелося перенести на осінь. До Києва з посадником поїхали його дружина Мегі, директор мерії з політичних питань Кен Майер, головний прес-секретар Джекі Герд, директор зовнішніх справ мерії Барбара Крузі, координатор програм з Східною Європою Кейт Гайлман; в складі делегації були також я, як голова комітету міст-побратимів, члени Комітету – Ліда Трухла з програм здоров'я, Мотря Мельник з програм освіти, Віра Еліяшевська, яка роками очолює програми пошуку фондів від корпорацій, Віктор Войтихів від дирекції Кредитівки „Самопоміч” і є першим заступником директора департаменту здоров'я міста,

У школі „Гармонія“ (зліва): Мотря Мельник, Марта Фаріон, Ричард Дейлі, Мегі Дейлі, представник мерії Києва, директор школи Олена Чинок з учнями.

Покладення квітів до пам'ятника Т. Шевченкові (зліва) Віра Еліяшевська, Юліян Куляс, Ричард Дейлі, Марта Фаріон, Віктор Войтихів, Мотря Мельник.

Зліва: Мегі Дейлі, Віктор Ющенко, Катерина Ющенко, Ричард Дейлі під час зустрічі на дачі родини Ющенків

Юліян Куляс – голова Фундації „Спадщина” і колишній голова Комітету міст-побратимів, професор Майкл Раднор з Університету Нортвестерн, організатор різних освітніх програм між університетами Америки і України.

У програмі відвідин були заплановані різноманітні акції, метою яких було донести до Ричарда Дейлі найповнішу картину сучасності

та історії Києва та України, розгорнути активнішу співпрацю.

Розвиток освіти в Україні був представлений на прикладі школи „Гармонія”. З цією школою Мотря Мельник вже кілька років проводить програму навчання через Інтернет. Діти та учителі цієї школи та школи, де навчає Мотря Мельник у Чикаго, спілкуються між собою, вчать історію, геогра-

фію, мову та звичаї Америки і України. Такий експеримент навчання через океан сподобався посадникові і він хоче запровадити цю методу в усіх школах міста.

До програми візиту ми включили покладення квітів до пам'ятників Тарасові Шевченкові, Голодоморові та у Бабиному Ярі. Ричард Дейлі також виступив на відзначенні 390-річчя Києво-Могилянської академії, де були присутні дружина Президента України, міністер освіти, посли різних держав, викладачі та студенти.

– Чи делегація зустрічалась з Президентом Віктором Ющенком?

– Так, наша візита завершилася незабутнім обідом з Президентом України. Родина Ющенків привітала нашу делегацію у своїй дачі, збудованій в гуцульському стилі і оформленій як музей українського фолкльору і

(Закінчення на стор. 16)

Тепло вітали...

(Закінчення зі стор. 15)

народного мистецтва. Обидві сторони обмінялися дарунками, кожний з нас отримав сувенір з рук Президента В. Ющенка.

— *Оскільки візита проходила на найвищому протокольному рівні, то у Вас напевно були офіційні зустрічі?*

— Хочу підкреслити велику підтримку і високий діловий рівень з

боку адміністрації посаdnика Києва Олександра Омельченка. Відбувся підприємницький форум, на якому виступили посаdnики обох міст та підприємці. Відбулося також офіційне прийняття у будинку міської адміністрації. Серед присутніх були Посол США, депутати Верховної Ради, представники ділових кіл, адміністрації міста, культури.

Був також обід у резиденції Посла США в Україні Джона

Гербста. Посольство допомагало у всіх питаннях, пов'язаних з перебуванням Р. Дейлі в Києві.

— *Протягом останнього року Ви кілька разів були в Україні — відразу після Помаранчевої революції, на початку літа і тепер, восени. Які зміни відбулись, на Вашу думку? Як теперішня політика Президента та уряду впливає на життя пересічних громадян?*

— Мушу сказати, що помаранче-

вий колір зник — люди не ходять у помаранчевому одязі, у вітринах немає помаранчевих листівок, навіть помаранчевих прапорів не видно. Треба визнати, що деякі обіцянки дотримані, наприклад, щодо преси, преса — вільна. Люди це цінують, але тепер вони бачать, як друзі стають ворогами, як вороги стають друзями, як міняються політичні альянси і як такі зміни впливають на їхнє життя. Не можна вимагати від населення, щоб воно спокійно дивилось на те, як середня класа зменшується, багаті багатіють, а бідні бідніють. Різниця між багатими та рештою населення постійно збільшується.

— *Поїздка дала можливість Р. Дейлі побачити Київ та Україну, про які він так багато чув. З якими враженнями делегація повернулась додому?*

— Всі зачаровані архітектурою та історією Києва. Є розмах в інтенсивному будівництві нових житлових та підприємницьких комплексів, реставруванні великої кількості пам'яток архітектури. Не можна не зауважити намагання підтримати ініціативи, пов'язані з проєктами для молоді у галузях спорту, мистецтва та освіти. Враження Р. Дейлі і його дружини дуже позитивні.

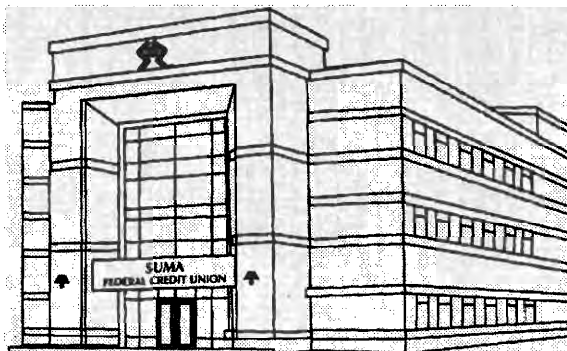
— *А які Ваші особисті враження від візиту?*

— Хочу лише сказати, що візита Ричарда Дейлі залишиться у наших споминах на все життя, а їх скромна поведінка та підтримка українців у нашому місті та в Україні — справді можуть бути прикладом для всіх.

У резиденції Посла США (зліва): д-р Гая Садех, проф. Майкл Раднор, Марта Фаріон, Юліан Куляс, Ричард Дейлі, Сузан Мілер, Посол США Джон Гербст, Мегі Дейлі, Віктор Войтихів, Посол Віліям Мілер, Мотря Мелюпник, Ліда Трухла, Віра Еліяшевська.

Федеральна Кредитова Кооператива

СУМА

*Це найкраще місце
для збереження
ваших ощадностей!*

Інтернет: www.sumafcu.org

Сертифікати*

3 місячні	3.67% APY ** (3.60% APR)	
6 місячні	4.08% APY ** (4.00% APR)	
2 річні	4.44% APY ** (4.35% APR)	
"Мані Маркет"	До \$49,999	3.30% APY** (3.25% APR)
	\$50K+	3.56% APY** (3.50% APR)

* Сертифікати вище \$100,000 платимо 0.25% додатково. ** Відсотки нараховуються у річному відношенні і можуть змінюватись без попереджень.

Головне Бюро Main Office

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail:

memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі Yonkers Branch

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг Велі Spring Valley Branch

16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Філія в Стамфорді Stamford Branch

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

УКРАЇНА І СВІТ

Хвилюючі, незабутні зустрічі з українцями Казахстану

Пам'ятник жертвам репресій в Казахстані

Іван Буртик

В числі 16 мільйонів мешканців Казахстану є 7 відсотків українців зареєстрованих, а незареєстрованих – значно більше. Чужі олігархи живуть в достатках, казахи і росіяни – досить вигідно, а найбільшні – українці, особливо колишні каторжники та їхні родини, які до сьогодні змагаються зі злиднями. Однак вони духовно багаті й патріотичні. Є ще і такі, що живуть у землянках, але українців серед них я не зустрічав.

Від Америки в Казахстані подорожувала зі мною людина з молодшого покоління, член Фонда-

ції „Воля” Петро Палюх, якому нелегко було сприйняти все побачене і почуте.

По дводенній нелегкій подорожі ми прибули о 2-й год. ранку до столиці – Астані, де вже чекав нас редактор Т. Чернега, парох о. Роман та інші. Вранці зустрілись в шкільному будинку з місцевою громадою. Хор в національних строях привітав нас з такою теплою, що не обійшлося без взаємного зворушення. Була й шкільна дівтора з суботньої школи з їхніми учителями. Привітання рідними піснями і деклямаціями одягнутих в наші строї дітей робив враження однієї з клас „Рід-

ної школи” в Америці. Дуже пригодились пожертва і порада Лесі Гой обдарувати дітей шоколадками, що додало їм сміливості.

Знаючи, що завдяки збірці Івани Горчинської з Чикаго 23 учнів із п'ятих шкіл, мали місячну подорож по Україні, запитую, що найбільше сподобалось? Відповіді – Київ, Дніпро, Карпати.

Такі та їм подібні зустрічі, відбулися в Павлодарі, Караганді і в цілоденній гімназії в Астані. Діти різного віку цікавляться Україною і Америкою. Вони запитували, чи діти в Америці вивчають українську мову, бо вони хотіли б листуватись з ними. Я роздав карточки і за пару хвилин одержав 23 адреси охочих листуватись з нашою шкільною молоддю.

Потім ми відвідали редакцію газети „Українські новини”. Редактор Т. Чернега знайшов маленьку кімнату, за яку треба платити багато – 180 дол. в місяць. Тираж також зменшується, бо людям нелегко заплатити за річну передплату. Завдяки пожертвам дирекції Ньюйоркської кредитівки і ЗУАДКу, я дав гроші на чотири-місячний винайм.

Пізно увечорі дісталися степовою дорогою до громади в Караганді. Першого дня я поїхав по цвинтарях помолитись на могилах родини, яка в цілості там спочиває. Наступного дня поїхали помолитись перед нашим пам'ятником жертвам концтабору в Спась-

ку, де спочиває біля 700 тис. невинного люду. Зауважили, що між 13-ма пам'ятниками людям різних національностей, появився найбільший новозбудований російський пам'ятник. Мабуть тому, що їх там було найменше, то пам'ятник найбільший.

Поза містом ще збереглися землянки. В деяких ще і сьогодні живуть люди. Бракує слів, щоб зобразити побачене. Тепер мені було ясно, чому люди намовляли мене не їхати. Кічка псів, які живуть в степу, загородили нам дорогу, ми боялися відчинити вікно. Та по якомусь часі з'явилась жінкоподібна постать, заговорила до псів і вони зникли безслідно. Її непривітна жорстокість злагідніла, коли одержала пару долярів. По довшому розпитуванні коли вона впевнилась, що я є з Америки і шукаю землянку, де жила 27 років моя сестра, то дозволила зайти до середини. Добились через порослі бур'янами горби до отвору цієї гробоподібної споруди. Було важко собі навіть уявити, щоб в такій обстановці могла існувати людська істота. Сидячи на прічі під стіною, жінка довго оповідала про минулі й сучасні злобудні, та про життя і смерть моєї сестри. Навіть камера не могла схопити правдивого зображення землянки, в якій вона жила, а поруч неї – моя сестра. Довго після тієї зустрічі не можна

(Продовження на стор. 19)

Зустріч з українською громадою

Українська школа в Астані

Перша українська церква в Павлодарі

Цвинтар дітей-жертв КГБ „Мамочка” в с. Долинці

НОВІ ВИДАННЯ

Новий фотоальбом Дмитра Малакова
„Київ. 1939-1945“: свідчення історії

КИЇВ. – Презентація нового фотоальбому Д. Малакова „Київ. 1939-1945“ відбулася в Палаці мистецтв „Український дім“ на Хрещатику, у четвер, 3 листопада. 2 вересня виповнилося 60 років від дня закінчення Другої світової війни. Проте скільки б часу не минуло, ті події не втратили актуальності для наступних поколінь саме тому, що у нас надто довго приховувалася й перекручувалася правда про минуле. У цьому контексті в Києві ще й досі декому важко позбутися створених колишнім комуністичним режимом мітів про оборону міста в 1941 році, про окупацію, вибухи й пожежу Хрещатики, Бабин Яр, долю динамівських футболістів, визволення...

Ще 2000 року в столичному видавництві „Кий“ побачив світ фотоальбом відомого києвознавця Дмитра Малакова „Київ. 1941-1943“, присвячений періоду німецької окупації міста. Унікальне видання швидко стало бібліографічною рідкістю. Водночас воно спонукало до нових пошуків та знахідок. За час, що минув, авторів пошастило віднайти та опрацювати нові, досі не відомі широкому загалові матеріали.

Видавництво „Кий“ випустило новий альбом. Його обсяг (за умов дотримання такого ж формату та дизайну) зріс з 268 сторінок до 464, а кількість ілюстрацій – з 382 до 685. Незаперечною мовою фотодокументів показано долю міста та киян в середині ХХ сторіччя. У назвах розділів передано зміст видання: „Передвоєнний Київ, або те, що зникло назавжди“, „Оборона Києва“, „Вступ німців до Києва“, „Перші враження“, „Пропаганда“, „Радянські військовопо-

лонені“, „Вибухи і пожежі“, „Бабин Яр“, „Німці долають Дніпро“, „Наслідки пожеж“, „Новий порядок“, „Доля Лаври“, „Базари“, „Мистецьке життя“, „Остарбайтери“, „Останні дні окупації“, „Визволення Києва“, „Німецькі військовополонені та трофеї“, „Відбудова“, „Пам'ять“.

До альбому залучено документи з фондів Центрального державного кінофотофоноархіву України ім. Г. Пшеничного, Бібліотеки сучасної історії м. Штутгарту, Голяндського інституту військової документації, Музею історії Києва, репродукції з радянських, німецьких, американських, чеських, угорських видань 40-их рр. ХХ ст., а також з приватних зібрань. Значна кількість фото та кінокадрів публікується вперше. Всі ілюстрації супроводжено розгорнутими підтекстівками із зазначенням джерел. Приведено чимало документів, уривки з мемуарів воєначальників обох сторін та спогади киян.

Фотоальбом рецензував доктор історичних наук, професор, академік Міжнародної слов'янської академії наук В. Король. Науково-популярне видання здійснено в серії „Бібліотека Музею історії міста Києва“ за сприяння та фінансової підтримки Київської міської державної адміністрації.

Телефони для довідок: 380-44-278-1347 (тел./факс), або 278-1202 та 278-1135. Вартість книги, включно з поштовими витратами, 25 дол. Адреса: Дмитро Малаков, вул. Багговутівська, 4, пом. 40, Київ 04107 UKRAINE.

Л. Хм.

Вересень 1941 року. Німецькі вояки виносять з будинку 57 по Володимирській вулиці радянсько радіокеровані пристрої і вибухівку. З фондів Бібліотеки сучасної історії в Штутгарті (фото з альбому)

**ЗВЕРТАЙТЕСЯ
ДО НАС**

**і ми полагодимо
усі Ваші фінансові справи**

e-mail: admin@uofcu.org
website: www.uofcu.org

Your savings federally insured to \$100,000

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

Українська Національна Федеральна Кредитова Кооператива

*Найкоротша дорога
до Вашого першого мільйона!*

● **Позички**
● **Інвестиції**

● **ІРА рахунки**
● **Кредитні картки**

та багато інших послуг

ГОЛОВНЕ БЮРО:

215 Second Ave., (between 13th & 14th St.), New York, NY 10003 • Tel.: (212) 533-2980 • Fax: (212) 995-5204

ФІЛІЯ В НЮ-ЙОРКУ:

1678 E 17th St., Brooklyn, NY 11229 • Tel.: (718) 376-5057 • Fax: (718) 376-5670 • Toll Free: 1-866-857-2464

ФІЛІЇ В НЮ-ДЖЕРЗІ:

35 Main St., So. Bound Brook, NJ 08880 • Tel.: (732) 469-9085 • Fax: (732) 469-9165

265 Washington Ave., Carteret, NJ 07008 • Tel.: (732) 802-0480 • Fax: (732) 802-0484

Телефонуйте безкоштовно 1-866-859-5848

Перший український фестиваль Приволзького федерального округу Росії

НИЖНЕСКАМСЬК, Росія. – З ініціативи українського товариства „Верби́ченська“ ще у 2002 році було започатковано проведення щорічних фестивалів українців Татарстану. У 2003 році такий фестиваль був проведений у Набережних Челнах, у 2004 - в Казані, у травні 2005 року – знову в Нижнєкамську. У ньому, крім татарстанських українських громад, взяли участь творчі колективи і делегації з Волгограду, Димитровграду, Йошкар-Оли, Казані, Москви, Набережних Челнів, Самари, Тольяті... Особливо приємною була участь представників України. Зі Львова приїхав творчий колектив „Вірність“. Очолювали львівську делегацію директор Міжнародного інституту освіти, культури та зв'язків з діаспорою Національного університету „Львівська Політехніка“ Ірина

Ключковська та начальник відділу освіти цього інституту Марія Галік. У фестивалі взяли участь також радник Посольства України в Російській Федерації з питань культури і освіти Ольга Дарибогова, співголова Федеральної національно-культурної автономії „Українці Росії“ та Об'єднання українців Росії Василь Бабенко.

Фестиваль було проведено в два дні. В його програму, крім традиційного концерту і святкового застілля, було включено проведення „круглого столу“, виставок народної творчості та культурну програму. Гості познайомилися з чистим і чепурним Нижнєкамськом. Увечері 8 жовтня керівники організацій та актив зібралися за „круглим столом“ у приміщенні Українського культурного центру Нижнєкамська. Були зформульовані питання: стан українських

організації в Приволзькому федеральному окрузі; проведення щорічних фестивалів українців округу і порядок їх організації; організація українського молодіжного руху в окрузі; видання інформаційного бюлетеню українців округу; перспективи співробітництва українців Росії з Міжнародним інститутом освіти, культури та зв'язків з діаспорою Львова.

9 жовтня в міській гімназії ч. 32 почали працювати виставки, де мешканці міста і гості мали можливість ознайомитися з роботою українських громад, насолодитися різнобарвністю українських вишиванок, візерунків, придбати оригінальні речі.

Об 11-й годині з гімну України і молитви „Отче наш“ у виконанні хору храму св. Іоанна Кронштадського почалася концертна програма. Відкрила урочисту части-

ну українського свята заступник голови адміністрації Нижнєкамська Ільсія Мезікова. Справжньою насолодою був виступ молодіжного ансамблю „Вірність“. Вразив присутніх виконанням на бандурі старовинних і сучасних народних пісень Олег Коваль, порадували танці Володимира Яремка та Іванки Швець, вірші у виконанні Іванки Греділь. Були зачитані вітання учасникам фестивалю від міністра культури і туризму України Ігоря Ліхового, голови УВКР Михайла Гориня та ін. Закінчилася концертна частина врученням пам'ятних подарунків, буклетів, книг, символічних медалей фестивалю. Далі всі перемістилися до бенкетної зали.

Євген Савенко
голова Товариства
„Верби́ченська“

Фото на згадку про фестиваль

Хвилюючі...

(Продовження зі стор. 17)

було позбутися того запаху. Зараз опустілі землянки зарівнюють і будують там дачі.

З ініціативи голови Товариства ім. Шевченка Зеленюка я мав зустріч з політ'язнями, колишніми членами ОУН і вояками УПА. Зустріч була наче доповненням відвідин землянок. Прибуло понад три десятки людей, віком від 79 до 86 років, багато інших через хвороби і каліцтва вже не могли прийти, але всі просили передати вітання і свої жалі, яких не сила описати. Найбільшим їхнім жалем є, що про них ніхто не пам'ятає ні в Україні, ні в діаспорі. „А ми були і є не гіршими патріотами, як ви“, – сказала старша пані. Завдяки жертвам Кредитівки Нью-Йорку, ЗУАДКу і добросердечним жертводавцям (В. Балабан, І. Гаврилик, Я. Оберишин, Б. Качор, Д. Рак, О. Салдит, П. Панкевич, М. Мичковський, І. Мрозовські, Л. Одежинський, Л. Гой і М. Василук) я міг обдарувати цих людей, які не тіль-

ки потребують, але й заслуговують на допомогу.

Другого дня відвідали село Долинку, де є великий цвинтар жертвам ГУЛАгу, на якому також спочиває блаженніший о. Зарицький. Цвинтар заорано, збережено тільки невеличку частину, яку названо „Мамочка“. Чому „мамочка“? Бо тут похоронено немовлят, яких кагебісти забирали від матерів, привезених до концтаборів. Щоб зберегти пам'ять невинних жертв, на заклик голови РОДУ, Відділ товариства „Самопоміч“ з Філадельфії оплатив пам'ятник, якого було посвячено того дня. При чисельно зібраній громаді та представниках інших національностей, о. мітрат В. Говера, з участю інших священників, освятив пам'ятник. Після Богослужень і національного гімну ми поклали квіти і виголосили поминальні промови. Люди ще довго співали пісні, яких було чути далеко-далеко в степу.

Ми відвідали також головну квартиру місцевої філії ГУЛАгу – єдиного ще існуючого свідка страшного комуністичного злочинства над людством. Двоповерхова

будова прихована в ліску, вже знищена, але ще можна її відновити і зберегти як музей. Похилого віку проф. Жембаков з сльозами просив: „Ви з Америки, допоможіть, щоб цього свідка зберегти для майбутніх поколінь, бо все пропаде і забудеться“. На наше спільне з казахами прохання до президента Н. Назарбаєва, будинок врятовано від продажу в 1997 році і передано під зряд карагандському уряду, але музею не створено. За порадою президентів СКУ А. Лозинського, я написав листа до Президента В. Юшенка, щоб Україна виявила ініціативу в побудові музею.

Наступного дня, разом з головою Асоціації „Українці Казахстану“ Михайлом Парипсою, поїхали за 750 км до Павлодару, де вже збудована наша перша Українська церква. Вісім годин дороги, але втома зникла на зустрічі з активістами і хором Павлодару. На другий день парох о. Іван, зі зламаною ногою на кріслі, відправив Богослуження в першій церкві, яку збудовано завдяки жертводавцям з Америки. Зустріч з дітворою сутобної школи радувала серце.

Але ми поспішали на освячення церкви в Караганді.

18 вересня, при участі чисельного зібрання народу і духовенства, відбулася урочиста церемонія освячення нової церкви. Привітали громаду губернатор Карагандинської області, представник посольства України в Казахстані, офіційний представник Папи префект Конгрегації Східних Церков кардинал Ігнатій Муса Дауд. Чин освячення і літургію проводив Владика Василій Семенюк. Були і Апостольський нунцій в Казахстані Архієпископ Йосиф Веселовський, ієрархи Римо-Католицької Церкви та багато владик і духовенства. Вперше я побачив, як перед процедурою освячення священники збудували головний пристіл, при якому відбулись всі відправи. Після Богослуження кардинал Муса нагородив о. протоієрея Василя Говору митрою. В часі привітів покликано мене до слова. Попри хвилювання я побажав успіхів парохам і парафіянам, передав сердечні вітання від українців з США.

(Закінчення на стор. 22)

Початок спільного проєкту

Людмила Наконечна, Віталій Кличко та В'ячеслав Брюховецький

КИЇВ. – 12 вересня, під час прес-конференції, було оголошено про початок спільного проєкту „Обирай серцем“, за ініціативою підприємства – торговельної марки „Чернігівське“, Фонду братів Кличків та Національного університету „Києво-Могилянська академія“.

Меморандум про співпрацю у виконанні проєкту підписали Віталій Кличко, Людмила Наконечна – генеральний директор компанії „САН Інтербрю Україна“, та президент Києво-Могилянської академії В'ячеслав Брюховецький. Основним завданням проєкту є створення сучасних та сприятливих умов та можливостей для навчання талановитої молоді, підтримка її подальшої успішної професійної діяльності. Києво-Могилянська академія обрана для співпраці як навчальний заклад, що має багатий досвід співробітництва з партнерами та активно розвиває саме ці напрями діяльності.

Перший етап проєкту триватиме протягом 2005-2006 навчаль-

ного року і включатиме в себе три напрями: впровадження 8 грантів для магістрів НаУКМА другого року навчання визначених партнерами спеціальностей, проведення заходів, які сприятимуть становленню студентів та випускників як майбутніх фахівців, та будуть спрямовані на активізацію внутрішніх ресурсів молоді та самореалізацію в різних сферах суспільного життя, впровадження стипендійного фонду для заохочення молодого викладача факультету природничих наук. Інвестиції у перший етап проєкту склали 300 тис. грн.

Брати Віталій та Володимир Клички заснували Благодійний фонд у 1996 році. Метою створення Фонду є благодійна діяльність, спрямована на пропаганду здорового способу життя серед молоді, охорону здоров'я та соціальну підтримку малозабезпеченої і соціально незахищеної молоді.

Оксана Ханас

Нагорода за вивчення мови

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Конкурс імені відомого українського мецената з Канади Петра Яцика на краще знання рідної мови набуває все більшої популярності в Україні. Ініціатива знаходить підтримку серед інших українських патріотів за кордоном. Лідія Неганів з Дітройту спонзорувала цінні дарунки для підлітків – мобільні телефони. Разом з редакцією щомісячника „Бористен“, адміністрацією Дніпропетровського дитячого будинку для дітей з вродженими та придбаними фізичними вадами було вирішено, що їх отримають ті вихованці, котрі виявили найбільші старання у вивченні української мови та літератури.

За результатами навчання у вересні переможцями стали Олександра Горячова та Данило Проводенко. Мобільні телефони вручив старанним учням, разом зі стартовими пакетами їхнього підключення, від імені Лідії Неганів редактор журналу „Бористен“, письменник Фідель Сухоніс. Ще два мобільних телефони чекають на кращих вихованців сиротинця за підсумками жовтня.

Ф. С.

Олександра Горячова та Данило Проводенко

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

жовтень 2005 р.

500	дол.	Бругемани Павліна і Ворен	Скенектеді, Н.Й.
100		Кріслаті Дозя і Зенон	Клівленд, Огайо
		Укр. Прав. Катедра св. Володимира	Парма, Огайо
55		Серант Юрій	Берклі Гайтс, Н.Дж.
50		Моє-Гендлінг Системс Інк.	Самервіл, Н.Дж.
		Одежинська Лідія	Філядельфія, Па.
35		Ганас Юрій	Гамільтон, Онт. Канада
30		Ярош Степан	Кінелон, Н.Дж.
25		Болонка Василь	Бутвін, Па.
		Ковалюк Маркіян	Орлінс, Онт. Канада
		Товстоп'ят Марія	Гілрой, Каліф.
20		Решетар Олена	Тусон, Аріз.
		Суховерський Г.	Вілмінгтон, Дел.
15		Світій Марія	Бруклін, Н.Й.
		Целевич Іванна	Мортон Гров, Іл.
		Гафткович Ірина	Рочестер, Н.Й.
		Івасків Любомир	Венес, Фла.
		Копачинський Константин	Сан Габрієл, Каліф.
		Король Дмитро	Ошава, Онт. Канада
		Задор Володомир	Лас Вегас, Нев.
10		Криворучко Анатолій	Отава, Онт. Канада
		Чайковська Наталія	Моріс Плейнс, Н. Дж.
		Хома Платон	Іст Гейвен, Кон.
		Данчук Павліна	Джерзі Ситі, Н. Дж.
		Денисенко Володимир	Кергонксон, Н.Й.
		Фараонів Богдан	Трентон, Н.Дж.
		Федоренко Євген	Моріс Плейнс, Н.Дж.
		Януш Люба	Антіох, Іл.
		Клюфас Зоряна	Гайленд Парк, Н.Дж.
		Когут Марія	Мендел, Н.Дж.
		Козак Лідія	Ратерфорд, Н.Дж.
		Кріса Йосиф	Мартінсвил, Н.Дж.
		Криворучко Анатолій	Отава, Онт. Канада
		Кузишин Оксана	Фордс, Н. Дж.
		Лашенюк Василь	Самерсет, Н. Дж.
		Магоцький Володимир	Енгелвуд, Фла.
		Романюк Тарас	Гемден, Кон.
		Січ Дмитро	Альфред Стейшен, Н.Й.
		Слевінський Тарас	Стретфорд, Кон.
		Смолинський Богдан	Шрузбурі, Мас.
		Стагура Марія	Кросрівер, Н.Й.
		Ватраль Микола	Вестон, Онт. Канада
7		Васів Василь	Кліфтон, Н.Дж.
5		Шепко Анна	Нью Полс, Н.Й.
		Бойцун Михайло	Трентон, Н.Дж.
		Бошак Анна	Йонкерс, Н.Й.
		Брикович Теодозія	Філядельфія, Па.
		Дребеч Христофор	Едісон, Н. Дж.
		Гнатюки Анна і Юрій	Вініпег, Ман. Канада
		Яровенко Вадим	Ланкестер, Па.
		Кремінець Михайло	Чікопі, Мас.
		Курис Богдан	Бронкс, Н.Й.
		Лень Мирослав	Норт Роялтон, Огайо
		Мацук Богдан	Берлін, Мд.
		Максимчук Степан	Джерзі Ситі, Н.Дж.
		Марушка Микола	Чикаго, Іл.
		Микитич Карло	Лонг Айленд Ситі, Н.Й.
		Новицька Наталія	Ст. Пол, Мін.
		Огаренко Володимир	Чикаго, Іл.
		Ольшанівська Божена	Ньюарк, Н.Дж.
		Онуфрей Силвія і Сергій	Фініксвил, Па.
		Постоловський Йосиф	Ворен, Миш.
		Писарів Джулі	Вайомінг, Р. Айленд
		Росінський Віктор	Пенінгтон, Н. Дж.
		Семеняк Микола	Нью Берлін, Віск.
		Смеречинський Йосиф	Іст Гейвен, Кон.
		Смігельші Ніна	Спрінгфілд, Н.Дж.
		Тарасюк Степан	Стретфорд, Кон.
		Тарнавська Анна	Глен Гарднер, Н.Дж.
		Тимюк Дмитро	Балтимор, Мд.
		Васьків Анна	Рочестер, Н.Й.
		Віліямс Ярослава	Ст. Луїс, Міз.
		Волощук Марія	Ворен, Миш.
		Верста Анна	Філядельфія, Па.
		Юркевич Марія	Іст Гановер, Н. Дж.
		Зашко Софія	Норт Гейвен, Кон.
2		Окрепкий Степан	Вейк Форест, Н. Кар.

Разом

1,534.00 дол.

Щиро дякуємо за фінансову підтримку
найстаршої української газети

Користуйтеся веб-сайтами
„СВОБОДИ“
www.svoboda-news.com
„УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА“
www.ukrweekly.com
УНІОУЗУ
www.unamember.com

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Вистава за новелями В. Стефаника на Міжнародному фестивалі

ЧИКАГО. – Вперше приїхала до Америки Львівська незалежна мистецька студія „Театр у кошику” на Міжнародний фестиваль моновистав, що відбувся 17-30 жовтня в Театрі Шопена. З виставою приїхали молоді львів'янки, засновниці „Театру в кошику” акторка Лідія Данильчук і режисер Ірина Волицька-Зубко. Обидві мисткині є широко відомі в Україні і поза її межами своїм непересічним театральним мистецтвом. Лідія Данильчук закінчила Народний театральний інститут ім. Карпенка-Карого в Києві і виступала в театрах Одеси та Львова. Ірина Волицька-Зубко - доктор філософії, спеціаліст з драматургії, критик та театральний режисер. Закінчила студії у Санкт-Петербурзькому інституті театру і кінографії, автор численних монографій і статей з історії українського театру. Як сценічний режисер експериментального театру, вона створила ряд вистав, базованих на українській клясиці.

„Театр в кошику” часто бував на європейських зустрічах Театру одного актора у Вроцлаві, Польщі, де минулого року здобув найвищу нагороду. І тому в цьому році простелилась їм дорога на Міжнародний фестиваль до Чикаго, на який прибули найкращі європейські актори з Литви, Швейцарії, України, Франції, Німеччини і Польщі. Їх запросив власник Театру Шопена Зігмунт Деркач, що спроваджує з спектаклями вистави різних етнічних груп. За 15 років Театр Шопена мав 6000 різних презентацій (4000 театральних, 900 показів фільмів, 800 поетичних вечорів і понад 100 музичних).

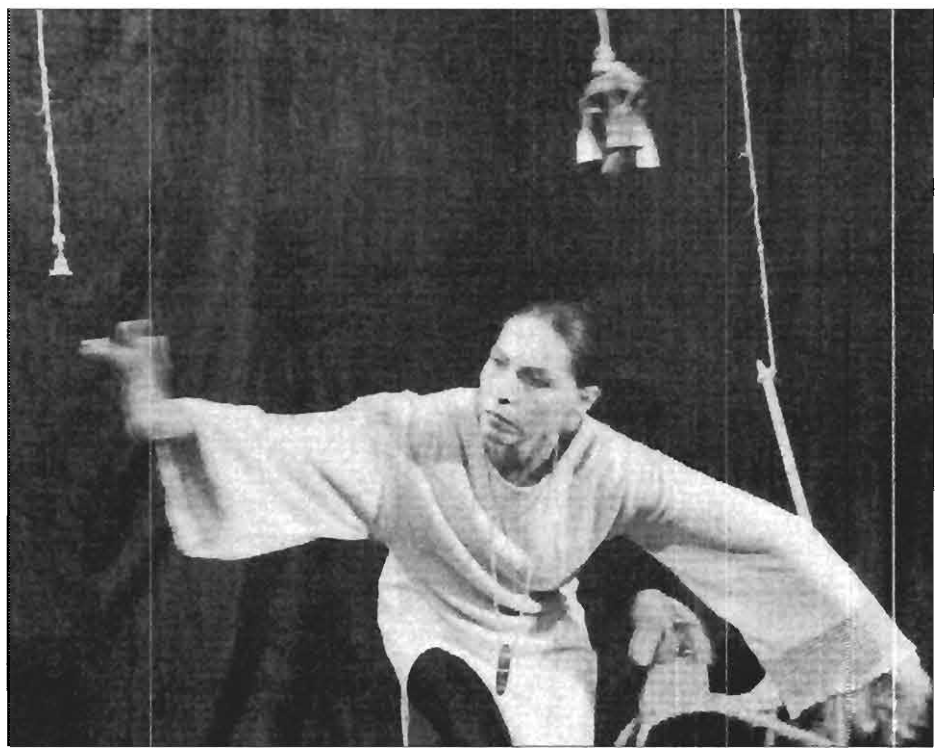
Театр з України привіз виставу „Білі мотилі, плетені ланцюги”, базовану на творах і листах Василя Стефаника до друга В. Морачевського. В основу драматургічного матеріалу покладено п'ять самостійних новел і три оповіді з листів до В. Моричевського. Об'єднують п'єсу проблеми людського існування – любов, терпіння, біль, гріх і покута, безнадійність і розпука, прощання і надія. Все те, що творить містерію життя. В кожній дії п'єси представлені жінки-селянки, які проходять всі можливі випробування долі в цілому кольориті селянського побуту.

Вже сама декорація чорної, затемненої сцени віяла чорним смутком. Там, неподалік, гойдалась на вішаку довга біла, вишита селянська сорочка, невід'ємний атрибут жіночого одягу, яка приносила щастя і радість, красу і вдоволення в житті. А трохи далі – дзвіночки,

які вішали на шиях коровам, інструмент для кликання канарків, дитяче калатало, яке вживали в часі посту, сопілка. Остеронь в кутку, на чорній долівці, стояв дитячий коник-гойдалка. І раптом на цю добре притемнену сцену увійшла ритмічним кроком, монотонно вигравуючи на дриббі, Лідія Данильчук. Увійшла як чорний привид, одягнена в чорне пальто, гладко зачесана, з зібраним в тугий вузол волоссям, тримаючи довгі пальці біля вуст, вона неначе гіпнозувала всіх ритмічним рухом тіла і характерним звуком дрибми, що проймав тривою і віщував щось недобре...

Так почалося дійство вистави, в якій виступила досвідчена акторка, що черпала своє психофізичне знання в молодіжному театрі імені Леся Курбаса. Воно дозволило їй створювати цю енергетичну магію, що брала в полон і не відпускала впродовж цілої вистави. А сама вона постаттю і рисами обличчя, співанками та голосінням втілювалась в представлені Стефаником персонажі. Була то молодою, працьовитою в полі матір'ю, то перевтілювалась в стару хвору бабу, яка лежить в зимній хаті, одягнена в лахміття, що не гріє. Акторка, описуючи стан хворої баби, що не має сили простягнути рук до дзбанка з водою... На бабу налітають багато чортів і зчиняють великий галас. Це ж, за давніми селянськими повір'ями, з'являються пекельні привиди, що приводять бабу до смерті... Акторка голосінням проводить смерті персонажів, рухом рук і тіла імітує вербу, вітер, сонце і озеро, що роблять раду як приготувати прихід весни. Прийшла весна. Вибіг хлопчина і ліг на зелену травичку. Прийшла весна і забрала хлопчині життя, а земля його заховала... Ну що ж, злидні, брак теплої одежі, бідне харчування, туберкульоза... Асоціація темного і світлого в житті людини: „Не лови ніколи чорного мотіля, бо вмиреш, білого собі йми”. Тож не диво, що глядач глибоко відчував і пересторогу, і скаргу, і смуток, і радість через цей безнастанний рух і звук, що зараховується як первісна енергетично потужна ритуальність.

І хоч вистава призначена для підготовленого культурного глядача, вона всіма сприймалась до тієї міри, що глибокі внутрішні переживання приводили майже всіх до глибокого душевного болю, а навіть і сліз. В аудиторії вчувались схлипування над гіркою долею матері-селянки, старої, нікому не потрібної баби, що її час померти б в найстрашніших муках, в холоді, голоді і самоті... Бо там милосердя

Лідія Данильчук у виставі

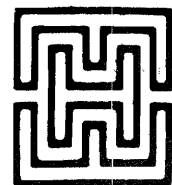
не могло бути... В Україні і тепер ще є багато майже архаїчних сіл, в яких не тільки курні хати, але і далі тверде селянське життя з його бідністю і нещасною старістю... Життя, яке ритмічно вибивало в такт голими колінами по чорній долівці Лідія Данильчук. Вона ними була гірко селянську долю. Долю, якої не можна позбутися...

І такі це „Білі мотилі і плетені ланцюги” людських мук і страж-

дань в творах Василя Стефаника і в постановці „Театру в кошику”.

Я хочу висловити подяку родині Орисі і Бориса Антоновичів, що так щиро присвятилися нашим гостям з України і зайнялися поширенням ре-клями про вистави Лідії Данильчук і Ірини Волицької-Зубко. Вони на-справді, вже віддавна, є корифеями українського мистецтва в Чикаго.

Олександра Мудра

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА

запрошує на презентацію
видань, спонзорованих НТШ-А

„АРХІВИ НТШ“

та

„ДЕПОРТАЦІЯ УКРАЇНЦІВ
З ПОЛЬЩІ ДО СРСР 1944-1946“

які представлятиме

ЄВГЕН МІСИЛО

(„Український архів”, Варшава)

видання „Архіви НТШ-А” Галини Сварник вперше подас
унікальну інформацію про віднайдені архіви НТШ у Варшаві,
праця Євгена Місила – це задокументована історія
трагічного переселення українців до СРСР.

У суботу, 19 листопада 2005 р.,
о 5-й год. по пол.

в будинку НТШ

63 Fourth Ave. (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

Наступні доповіді в НТШ-А:

12.03.05 – доповідь д-р Адріани Гельбіг про українських ромів (циган)

Листопад – це місяць Українських Військових Інвалідів

Просимо про щедрі датки для інвалідів і потребуючих допомоги
колишніх воїнів останніх наших змагань за державність України.

Датки проситься пересилати на адресу: Social Service of Ukrainian
War Veterans, Ukrainian Educational & Cultural Center,
700 Cedar Road, Rm 122A, Jenkintown, PA 19046.

Український фестиваль в Орегоні

Діти Парафії Св. Івана Хрестителя в Портленді підготували програму для вітання гостей.

Недавно мені пощастило побувати на українському фестивалі, який влаштувала енергійна і дружна громада Української православної церкви Св. Івана Хрестителя в Портленді, Орегон. Ця подія відбулася в суботу, 15 жовтня. Залишивши сонячну, ще теплу Каліфорнію, в Портленді вже зустріла справжню осінню погоду – пожовтілі дерева і невеличкий дощик, зовсім як у Львові. Церковця міститься у гарному районі, ніколи б не сказали, що це – велике американське індустріальне місто. Серед чепурних житлових будиночків – українська церква. Спершу я потрапила в парафіяльну залу – яка, як і в багатьох інших храмах, міститься під самою церквою. Зала зразу ж вийнула ширим українським духом – на стінах вишиті рушники, застелені та прибрані столи, а в куточку – ціла виставка вишивок, дитячі малюнки тризубів, і дуже гарно, по-родинному це все виглядало. З моїм товаришем-бандуристом і диригентом церковного хору Юрієм Кулієм, який і запросив на цей фес-

тиваль, ми спочатку розставили звукову апаратуру, а потім я змогла познайомитися з деякими парафіянами. Вони були задоволені, що мають тепер нового священника отця Івана, який їм дуже подобається, а також активну громадську діячку – його дружину пані Мирославу. Живучи в діяспорі вже довгий час, я давно переконалася, що успіх священника на парафії багато залежить від його вміння працювати з людьми, з молодшим поколінням, а також від його помічниці – дружини. Дуже гарно було організовано вироблення вареників та ковбасок, солодкого та інших українських страв. За тиждень перед фестивалем активні парафіяни пішли до громадської студії телебачення Портленду, щоб розповісти про себе і запросити гостей-американців на гостину. Фотографії з цієї події гості мали змогу оглядати на фестивалі.

Відвідувачів було запрошено завітати до церкви з 9 ранку до 5 вечора, познайомитися зі священником, оглянути гарний вівтар робо-

ти орегонського мистця Роя Сеціола, послухати українську духовну музику у виконанні церковного хору, запис якого був зроблений диригентом Юрієм Кулієм, він же й випродукував компакт-диск, який також був пропонувався гостям.

В церковній залі ми розважали гостей співом та грою на бандурах, діточки з українських родин Дуваків, Зенсів, Копитків, Петрошаків, Яковенків та інших деклямували віршики та співали пісні, всі були вдягнуті в українські строї, що дуже прикрасило фестиваль. Гості вгощалися, розглядали світлицю, купували сувеніри та слухали українську музику. День видався чудесним, засвітило сонечко і тим, хто сидів на церковному подвір'ї та продав різні речі, також було весело, бо українська музика з церковної залі через підсилювач лунала й надворі. Я щиро вдячна всім парафіянам української православної церкви, хто так активно потрудився над тим, щоб фестиваль удался.

Для меломанів, хто зацікавлений послухати чудовий хор парафії Св. Івана, ця можливість надається у придбанні компакт-диску. Звертайтеся за адресою: St. John the Baptist Ukrainian Orthodox Church, 8014 SE 16th Ave., Portland, Oregon 97302, ціна – 15 дол (включає пересилку) – кошти підуть на розбудову церкви.

Враження залишилося теплим від щиро-українського фестивалю. Нехай же Бог й надалі допомагає у всіх Ваших починаннях, дорогі українці Портленду.

Знімки з фестивалю можна оглянути на Інтернеті за адресою: <http://alexphotostudio.smugmug.com/gallery/886889/4>

Оля Олійник

Хвилюючі

(Закінчення зі стор. 19)

Дорога до Астани з балакучим о. Романом проминула скоро, то я ще відвідав гімназію і суботню школу, оглянув підвалини третьої української церкви в Казахстані. На запрошення першого секретаря Посольства України А. Чабана відвідали Український центр і бібліотеку.

Останній вечір провели у батьків редактора Тараса Чернеги. Це був клаптик живої правдивої України. Батько і сестра – лікарі, мати – вчителька. З їхньої розмови довідався, що Тарас – редактор „Українських новин” – не мав жодної лекції з української мови, але в хаті розмовною мовою була українська. Тарас сам редагує газету, яка змістовно, мовно і граматично перевищує багато газет, видаваних в Україні. Невже ми в Америці не спроможні допомогти існуванню цієї газети, яка є єдиною для мільйона наших покривджених братів?

Під кінець хочу від імені РОДУ УККА висловити щире подяку всім жертводавцям, які допомогли нашим братам в Казахстані. Щиро дякую редакторові Т. Чернезі, за допомогу й дбайливу опіку в часі нашого побуту, Михайлові Парипсі за його допомогу та гостинність.

12 листопада він буде гостем на відзначенні 85-літті УВУ в Нью-Джерсі. Охочих зустрітись з ним прошу звертатись до РОДУ УККА на тел.: (212) 228-6840, або безпосередньо до мене на (973)-779-4063.

УВУ – 85, Фондації УВУ – 30 років

Цього року виповнюється 30 років від часу заснування в Нью-Йорку Фондації Українського Вільного Університету, а 17 січня 2006 року – 85 років від заснування Українського Вільного Університету у Відні.

З цих нагод Фондація та Університет влаштовують круглий стіл та святочний бенкет в суботу, 12 листопада ц.р., в готелі „Рамада“, при дорозі ч. 10 в Іст Гановер, Н. Дж.

Тема круглого стола, який відбудеться о год. 1:30 і яким провадитиме академік Леонід Рудницький, з участю провідних науковців, – „Між минулим і майбутнім: УВУ в ХХІ столітті“. Коктейль почнеться о год. 5:30 по полудні, а святочна вечеря – о год. 6:30.

В програмі вечора візьмуть участь мгр. Іван Буртик (відкриття), проф. Володимир Стойко (слово голови Фондації), ректор Альберт Кіпа (ювілейна доповідь), поет Олександр Ірванець (вітальний вірш), д-р Аскольд Лозинський (ведучий програмою), адвокат Михайло Парипса, голова Асоціації Українців Казахстану (привітання) та скрипаль Маріян Підвірний (в'язанка вибраних мелодій). Запрошений також міністер закордонних справ України Борис Тарасюк.

Український Вільний Університет, створений великими зусиллями і посвятою наших предків, служить українському народові,

його науці, освіті й культурі безперервно від 1921 року, плекаючи принципи самостійності та незалежності держави. Впродовж цього часу УВУ виховав тисячі студентів, українців і чужинців, зацікавлених україністикою. Крім того, університет видав численні наукові праці різними мовами світу. Він активно ширить знання про Україну на європейському континенті і є важливим чинником у розбудові німецько-українських взаємин. УВУ – єдиний український акредитований університет поза Україною, визнаний законодавством чужої країни. Протягом довгих десятиліть українська діаспора, Німеччина та Баварія надавали УВУ допомогу.

Сьогодні ситуація змінилася: загроза значного обмеження діяльності, а то закриття цього педагогічно-наукового та культурного центру української нації, стала реальною. Університет звернувся до уряду України про поміч, а Фондація звертається до шановної української громади США з проханням підтримати УВУ та не допустити, щоб діаспора втратила цю унікальну інституцію! Докладніші інформації, а квитки на ювілейний бенкет замовляти у канцелярії Фондації УВУ по телефоні 212-353-3029, під час тижня – між 11-ої та 3-ої годинами.

Пресове бюро УВУ та Фондації

To book a room or event call: (845) 626-5641, ext. 141
216 Foordmore Road • P. O. Box 529
Kerhonkson, NY 12446
E-mail: Soyuzivka@aol.com
Website: www.Soyuzivka.com

Календар подій 2005р.

12 ЛИСТОПАДА

Весілля.

19 ЛИСТОПАДА

Sigma Beta Chi
Fraternity Formal Dinner Banquet.

20 ЛИСТОПАДА

Ellenville Cooperative Nursery
School Auction.

23 – 27 ЛИСТОПАДА

Родинні зустрічі.

24 ЛИСТОПАДА

Святкування з нагоди Дня Подяки від год. 1:00 до 4:00 год. по пол.; ціна 25 дол. від особи. Спеціальні ціни на нічліг.

24 ГРУДНЯ

Традиційна українська Свята Вечеря. Початок о год. 6-й веч.; ціна 25 дол. від особи. Спеціальні ціни на нічліг.

31 ГРУДНЯ ц.р. – 1 СІЧНЯ 2006 р.

Екстравагантне святкування Нового Року зі спеціальними цінами.

6 СІЧНЯ 2006 р.

Традиційна українська Свята Вечеря. Початок о год. 6-й веч.; ціна 25 дол. від особи. Спеціальні ціни на нічліг.

27 – 29 СІЧНЯ 2006 р.

Church of Annunciation Family Weekend, Flushing, NY.

Творчий вечір Оксани Лиховид

НЬО-ЙОРК. – Вийшов у світ перший компакт-диск пісень Оксани Лиховид – композитора, музикознавця, поетеси, журналістки, педагога, відомої громадської діячки, члена Національної спілки композиторів України.

Презентація нового диску „Гілочка калини” відбулася 8 жовтня на творчому вечорі Оксани Лиховид. До залі в будинку Українського національного фронту зішлись близькі друзі, знайомі, представники українських організацій, яких привела любов до української пісні і поезії, а також пошана до автора цього вечора.

Автор познайомила присутніх з творчою групою, завдяки якій народився диск. Це Сергій Душенковський – аранжувальник, звукорежисер, композитор і творчий директор студії звукозапису „Сузір'я” в Нью-Йорку. Майже всі пісні виконувала співачка Вероніка Канінська. П'ять пісень записала на диску юна солістка Христинка Махно. Оксана Лиховид також брала участь у звукозаписі. Художнє оформлення диску виконав Степан Слудський. На диску зображено гілочку калини на вишитому рушнику на тлі двох світів – Мангетену і Карпат, які з'єдналися у творчості Оксани Лиховид.

Ведуча вечора Наталя Турчак знайомила присутніх з біографією

Оксани Лиховид. Народилася Оксана Стечик 7 грудня 1944 року в Копичинцях на Тернопіллі, в учительській родині. В ранньому дитинстві родина переїхала на Закарпаття, яке вважає своєю батьківщиною. Закінчила дитячу музичну школу в Мукачеві, музичне училище в Ужгороді. У віці 15 років стала лавреатом обласного конкурсу самодіяльних композиторів. Після закінчення Київської державної консерваторії залишилась працювати викладачем історії музики, брала участь у різних конкурсах, була співавтором підручника „Історія української музики”. Після 1986 р., кілька років рятуючи дітей від Чорнобиля, жила в Якутії, де стала ініціатором нової музичної школи, організувала громадсько-культурне товариство „Кобзар”. У 1992 році від Об'єднання українців Якутії була делегована на Всесвітній форум українців до Києва.

Від 1996 року живе у Нью-Йорку, де відразу активно включилась в життя української громади, вступила до Союзу Українок Америки, публікує свої вірші. Кілька років викладала музику в Українському Інституті Америки, організувала ансамбль української пісні „Українська родина”, на базі якого був створений новий

127-ий Відділ США. Оксана Лиховид була ініціатором відкриття центру для новоприбулих при УККА з назвою „Українська світлиця”.

В пам'ять трагічних подій 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку була написана пісня „Гілочка калини”, яка звучала також на майдані перед ООН під час Помаранчевої революції в Україні.

На творчому вечорі від Генерального консульства України в Нью-Йорку привітання виголосила віце-консул Наталія Костенко. Вітали Оксану Лиховид головний редактор газети „Національна Трибуна”, член Національної спілки письменників України Любов Дмитришин-Часто, представниця СФУЖО до ООН Надія Шмігель, колишній голова Об'єднаного комітету Нью-Йорку Мирослав Шмігель, голова Окружної управи США Нью-Йорку Надія Савчук. Музичне привітання звучало у виконанні вокального тріо „Троянда” у складі Л. Гулович, Г. Мельник та Л. Ткачук, а також у виконанні дітей, які завдяки пісням Оксани Лиховид вийшли на професійну сцену – це сестри Ороси і сестри Павлишини.

Обкладинка компакт-диску „Гілочка калини”

На вечорі звучали пісні Оксани Лиховид, сучасні бродвейські колумійки, в'язанка закарпатських народних пісень. Музичні твори перепліталися з поезією, яку читала Світлана Махно – голова 127-го Відділу США.

На закінчення перед присутніми вишикувалися всі учасники ансамблю „Українська родина” і в поетичній формі побажали своєму керівникові далших творчих успіхів.

Бажаючи можуть придбати аудіокасету і CD „Гілочка калини” за адресою: Oksana Lykhovyd, 39-01 Nostrand Ave., Apt. 1A, Brooklyn, NY 11235.

Лідія Баб'юк

Оксану Лиховид (в центрі) вітає ансамбль „Українська родина”

Вероніка Канінська і Сергій Душенковський

Нас багато, нас не подолати!

AUG 2-21, 2006

20 Day All Inclusive Tour
via Malev Hungarian Airlines from JFK
Escort: Dr. Adriana Helbig

KYIV, ODESA, YALTA, L'VIV, YAREMCHE, BUDAPEST
plus Kaniv, Bakchysaraj, Chersonesus, Sevastopol,
Rohatyn, Kolomyia and Ivano Frankivsk

800-242-7267 www.scopetravel.com

\$100 early registration bonus - send your
deposit in by Dec 20, 2005!!!

STUDENT TOUR (Age 18-35)

Mrs. Roma Psychic

Palm - Cards - Crystal Ball Readings
"Tells your past as it was, present as it is, future as it will be."
Helps with all matters of life

God gifted over 50 years exp. Spiritual guidance, 99% accuracy. I will give you advice by phone or mail. I help with love, business, health and marriage. I will tell you what the future holds. If you call, receive one free question. If you write to me, send \$15.00 donation, your DOB, name, address and three questions to receive a gift from the holy land and your reading.

Польська Ворожка
301-230-1960

or
12004 Galena Road, Rockville, MD 20852

УКРАЇНСЬКА БУДІВЕЛЬНА ФІРМА

1. Більше ніж 25 років будівельної практики.
2. Говоримо по-англійськи і по-українськи.
3. Забезпечені повністю страхівкою.
4. Будуємо на нашій або на Вашій площі.
5. Високо кваліфіковані працівники.

Будуємо в North Port, Venice, South Venice, Englewood.

ІГОР ГРОНЬ,
президент
(941) 270-2413

ЛЮБОМИР ЛУЖНЯК,
заст. президента
(941) 270-2411

TRIDENT DEVELOPMENT CORPORATION

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

DNIPRO CO.

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хв. розмови за 5 дол.

NEWARK, NJ
688 Sanford Ave
Тел.: (973) 373-8783
(888) 336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave
Тел.: (973) 916-1543

PHILADELPHIA, PA
1801 Cottman Ave
Тел.: (215) 728-6040

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELORUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ
мінімум
10 фунтів

ЛІТАКОМ
2-3 тижні
мін.
10 фунтів

ДОЛЯРИ
Пересилка
і
доставка

ЕЛЕКТРОНІКА
220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.

Відправляємо і полегджуємо митні справи.
У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.

Підбираємо пакки з дому безкоштовно.
Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Toll Free 1-800-965-7262

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED

Обслуга ЦИРА і ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами
на цвинтарі в Бавнд Бруку і
перенесенням тілних Останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(973) 375-5555

ПЕТРО ЯРЕМА

**УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК**

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

ЛУІС НАЙГРО - директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

**АДВОКАТ
ЯРОСЛАВ
КУЗЕМЧАК**

КОМПЕНСАЦІЇ І ВИМОГИ
В НАСЛІДОК АВАРІЙ

- ✓ на роботі
- ✓ автомобільних
- ✓ в публічних місцях
- ✓ лікарських помилок

Перша консультація безплатна
Оплату беремо лише після виграти процесу
про відшкодування

А ТАКОЖ:

- ВОДИННЯ під впливом алкоголю
- КУПІВЛЯ І ПРОДАЖ нерухомості
- ПРОЦЕСИ цивільні і кримінальні
- ШТРАФИ
- РОЗВОДИ
- ЗАГАЛЬНІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

WELT & DAVID
1373 Broad St., Clifton, NJ 07013
(973) 773-9800

• ЗНАЙОМСТВА •

Симпатична українка
(11 років в Америці), з освітою,
шукає чоловіка доброї вдачі
для серйозних відносин.
Тел.: (323) 702-6173

• ПРАЦЯ •

Потрібна українка до помічч
для старшої жінки із
замешканням у Tullahoma, TN.
Тел.: (931) 461-9011
в годинах 8 - 5 Central time.

Потрібна українка для опіки над
старшим подружжям
в їхньому домі у Silver Spring, MD.
Тел.: (845) 756-2348 або
(301) 439-7484

Пошукуємо україномовну жінку для дог-
ляду за двома малими дітьми та домаш-
ньої праці від понеділка до п'ятниці по
5-6 годин денно. Родина живе в околиці
Верона-Монтклер, Блумфелд авеню.
Тел.: 1(973) 618-9858

Шукаємо жінку до опіки для
старшого чоловіка із замешканням.
Платня за домовленням.
Тел.: (718) 639-2459
після 7-ої год. веч.

19 West 21st Street, Linden, NJ 07036

Tel.: (908) 862-4747; (973) 763-8778

Fax: (908) 862-7474

ROXOLANA

International Trade, LTD

e-mail: roxolanald@roxolana.com

web: www.roxolana.com

ПАКУНКИ ДО УКРАЇНИ:

МОРЕМ • АВІА

Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте безкоштовно: 1-888-725-8665
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктові пакунки з каталогу.
- Медикаменти на замовлення до України.

* Додаткова оплата за доставку
Існують певні обмеження.

Додаткова оплата за доставку - \$10 - Західна Україна; \$15 - Східна Україна
Телефонуйте безкоштовно:

1-888-PAKUNOK (1-888-725-8665)

Roxolana Travel

- У нас можна замовити авіаквитки будь-яких авіакомпаній до більшості європейських країн.
- Візові послуги в Україну (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на летовище.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

Roxolana Money Service

В Україні: ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ

\$100 - \$8	\$500 - \$25	\$900 - \$45
\$200 - \$14	\$600 - \$30	\$1000 - \$50
\$300 - \$18	\$700 - \$35	\$1500 - \$75
\$400 - \$20	\$800 - \$40	\$2000 - \$100

Маємо ліцензію на пересилку доларів.

Також пересилаємо в інші країни.

• Доставка \$10 за кожне замовлення

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок
„Родинний“ з каталогу
вміст пакунку: борошно - 20 ф.,

гречка - 10 ф., олія - 1 галон, тушонка - 3 ф.,
саламі - 3 ф., родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава в зернах - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$ 99 за 51 ф.

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

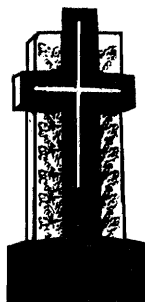
НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЄКТ.

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

В сороковий день...

Ярослава Мельник

2 листопада цього року в Українській католицькій церкві Святого Юра в Нью-Йорку отець Вернард відслужив Панахиду за упокій душі св. п. Ярослави Мельник (1978-2005). Присутні вшанували молитвами пам'ять солістки київського гурту автентичного співу „Дай, Боже” на сороковий день її трагічної загибелі в українській столиці.

Редакція „Свободи” глибоко сумує з причини непоправної втрати, поділяє скорботу рідних та близьких Ярослави. Вічна їй пам'ять!

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ВЕТЕРИНАРНИХ ЛІКАРІВ ділиться сумною вісткою з колегами й українською громадою, що в неділю, 30 жовтня 2005 р. у Пармі, Огайо відійшов у вічність

бл. п.

д-р ветеринарії
СЕРГІЙ ВИНЯРСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в суботу, 5 листопада в місцевій церкві св. Андрія. Тлінні останки спочили на парафіяльному цвинтарі біля церкви.

Вічна Йому пам'ять!

Дружині Покійного, синам і цілій родині складаємо слова найглибшого співчуття!

УПРАВА ОУВЛ

У 17-ту РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ нашого дорогого МУЖА, БАТЬКА та ДІДУСЯ

бл. п.

ПЕТРА КОВАЛЬСЬКОГО

будуть відправлені
СЛУЖБИ БОЖІ

в церкві св. Архистратига Михаїла в Гартфорді, Кон.; та в церкві св. Параскевії в Кабарівцях, Зборівського Патріархату, Україна.

За зложені пожертви в сумі 580 дол., на Медичний та Пресовий фонди, переслані до централі 5 грудня 1988 р. через 93-й Відділ США та за збірку щедрих датків і молитви складаю щирю подяку.

ЄВГЕНІЯ ЛОКОТЬ КОВАЛЬСЬКА

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

*Висилаючи посмертні оголошення,
просимо подавати числа своїх телефонів.*

Оголошення можуть бути оплачені
кредитовими картками:

VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

У глибокому смутку повідомляємо рідних і знайомих, що з волі Всевишнього в неділю, 9 жовтня 2005 р. відійшов у вічність у віці 86 років в Tallahassee, FL наш найдорожчий ТАТО і ДІДО

бл. п.

д-р медицини

ЯРОСЛАВ ПАВЛІСЬКИЙ

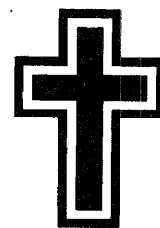
Член Американської Медичної Асоціації,
підпоручник Союзу Українських Ветеранів,
член 234 Відділу Українського Народного Союзу.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 17 жовтня 2005 р. о год. 10-ій ранку в Good Shepherd Catholic Church, Tallahassee, FL.
Похований на Culley's Meadow Wood Memorial Park, Tallahassee, FL.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – ГЕЛЕНА
зять – ЧАРЛЬС
внучка – ЮЛІЯ
внук – РОСТІ

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 2 листопада 2005 р. відійшов у вічність на 84-му році життя наш найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ і БРАТ

бл. п.

СТЕФАН ГЛЮТ

син покійних Петра і Антоніни Глютів.

До Нью-Йорку прибув у 1951 р. У 1960 р. одружився з нині покійною Анною-Марією Герман і переїхав до Кліфтону, Н. Дж. Покійний заложив власну майстерню гравюри. У 1964 р. народився син. Від 1998 р. покійний Стефан замешкав разом із сином і його родиною у Flanders, NJ.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 5 листопада в Кліфтоні, Н. Дж.

У смутку залишилися:

син – СТЕФАН ПЕТРО з дружиною ДОРІН
внуки – ЗАХАРІЙ і САРА
брат – ОРЕСТ з родиною
братова – ДАНА з родиною та ближча і дальша родина в Америці, Канаді, Польщі і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що в неділю, 30 жовтня 2005 р. відійшов у вічність на 84-му році життя наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДУСЬ

бл. п.

д-р СЕРГІЙ ВИНЯРСЬКИЙ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись 5 листопада в українській католицькій церкві св. Андрея в Пармі, Огайо, де і був похований на місцевому українському цвинтарі.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – НЕОНІЛЯ
сини – АНДРІЙ з дружиною СУЗАННОЮ
– ЮРІЙ з дружиною ШЕРЕЛ
– ДАНИЛО
внуки – МИХАЙЛО І КАТЕРИНА

Вічна йому пам'ять!

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ.ШЕВЧЕНКА В АМЕРИЦІ

ділиться сумною вісткою з членами НТШ-А
й українською громадою, що українська наука
зазнала важкої втрати. 3 листопада 2005 р. в Україні,
на 78-му році багатотрудивого життя відійшов у Вічність

бл. п.

д-р ОЛЕГ РОМАНІВ

21 березня 1928 – 3 листопада 2005

Голова НТШ в Україні, Генеральний секретар Світової Ради НТШ,
член-кореспондент Національної Академії Наук України,
професор, заслужений діяч науки і техніки.

Вічна йому пам'ять!

Управа НТШ в Америці висловлює найщиріше співчуття
Дружині, Дітям й дальшій родині Покійного,
Президії і членству НТШ в Україні.

В ПАМ'ЯТЬ Д-РА МИКОЛИ ЧИРОВСЬКОГО

Микола Чировський народився 5 серпня 1919 р. у Войнилові, пов. Калущ, обл. Івано-Франківська, в Україні.

Від 1927 р. мешкав у Люблині, в Польщі, куди родина Чировських переїхала з 8-літнім сином, тому що батько, як правник, не мав можливості в Галичині працювати, бо під час Визвольних змагань був в УСС-ах і в Галицькій армії.

Микола закінчив середню освіту і визначно один рік правничих наук в Люблинському університеті в 1939 р. і скоро подався до університету в Грацу на дальші студії, де одержав стипендію. Там 1942 р. був нагороджений дипломом д-ра правничих наук. В 1943 р. він здобув магістерку з економії і там працював у банку. З підходом Червоної Армії Микола переїхав до Німеччини в Баварію і почав підготовку до докторату з економії. Міжчасом в Мюнхені зорганізувалася Українська Висока Економічна Школа (УВЕШ), де Микола здобув свій другий докторат і став лектором та почав видавати скрипти для студентів в українській мові.

Після закінчення війни до Мюнхену приїхали єзуїти, католицькі монахи, які завідували багатьма університетами в Америці. Їхня ціль була реєструвати охочих людей з докторатами на працю в Нью-Йорку, в Америці. Багато колишніх американських воїнів дістали стипендії за довгий побут у війську і поверталися на студії, щоби наздогнати втрачені роки, але бракувало кваліфікованих викладачів. Микола Чировський негайно зареєструвався, не знаючи чи зможе виїхати до Америки. Він мав змогу вивчити англійську мову приватно, під час студій в Грацу, у колишньої вчительки англійської мови, котрій німці заборонили викладати в школах. Микола вивчив англійську мову бездоганно, не знаючи на що ця мова йому придасться.

В 1947 році Микола одружився з Іванкою Смішкевич, а в 1948 році в них народився перший син. У 1949 році родина одержала дозвіл емігрувати до Америки. Приїхавши до Нью-Йорку, 22 лютого 1949 р., Микола відразу зголосився на адресу, подану йому єзуїтами ще в Мюнхені, а у вересні того самого року був покликаний на інтерв'ю і до трьох днів дістав телеграму з призначенням його на лектора у Seton Hall University, South Orange, NJ.

Викладаючи в Seton Hall University, він почав писати вперше короткі статті і книжки англійською мовою, а тоді першу більшу працю, яку видав в 1957 р. під заголовком „The Economic Factors in the Growth of Russia“. Це піднесло його в ранзі до асистента професора, а згодом, до повного професора.

Коли він побачив, що історія на Заході була цілковито опанована Московською інтерпретацією, Микола постановив хоч в якийсь можливий спосіб, своїми працями допомогти розкрити ненаситність московського імперіалізму. Він почав писати більше книжок в англійській мові з метою розіслання їх по всіх університетах світу, а особливо до всіх університетських бібліотек в Америці, як рівнож до сенаторів і конгресменів в американському уряді. Це вдалося йому зробити при матеріальній допомозі організації ООЧСУ та інших організацій, пов'язаних в той час із „Визвольним Фронтом“. В залученні пересилаю список його книжок надрукованих при допомозі вище згаданих організацій.

The Economic Factors in the Growth of Russia, Philosophical Library, New York, 1957.

Old Ukraine, Its Socio-Economic History prior to 1781, Florham Park Press, Madison, New Jersey, 1963.

The Ukrainian Economy, Shevchenko Scientific Society, New York, 1965.

An Introduction to Russian History, Philosophical Library, New York, 1967.

Ukraine and the European Turmoil, 1917-1919, Shevchenko Scientific Society and the Ukrainian Scientific-Historical Library, New York-Scranton, 1973, (co-authored with M. Stachiv and P. Stercho), 2 volumes.

Philosophy in Economic Thought, Florham Park Press, Madison, NJ, 1979, (co-authored with W. Mott).

A History of the Russian Empire, Volume 1, Grand-ducal Vladimir and Moscow, Philosophical Library, New York, 1973. On the Historical Beginnings of Eastern Slavic Europe, Readings, Shevchenko Scientific Society, New York, 1976, ed. by the author.

Philosophical Foundation of Economic Doctrines, Florham Park Press, Florham Park, NJ, 1977 (co-authored with V. Mott), third edition 1981, second edition 1978.

An Introduction to Ukrainian History, Vol. I. Ancient and Kievan-Galician Ukraine-Rus', Philosophical Library, New York, 1981.

An Introduction to Ukrainian History, Vol. II, Lithuanian-Rus' Commonwealth, Polish Domination and the Cossack-Hetman State, Philosophical Library, New York, 1984.

An Introduction to Ukrainian History, Vol. III, Nineteenth and Twentieth Century Ukraine Philosophical Library, New York, 1986.

Крім цього великого зусилля, в той самий час, Микола також був науковим секретарем НТШ в Нью-Йорку. За його каденції вийшло 15 томів наукових праць різних авторів про Україну. Він також довгі роки був редактором українського журналу „Квартальник“, що його видавав УККА в Нью-Йорку в англійській мові, та редактором журналу „Вісник“, що видавало ООЧСУ в українській мові. В додатку у 80-их роках був головою Головної Управи ООЧСУ. Він рівнож часто дописував статті на економічні і політичні теми для американських журналів і до українських часописів. Регулярно дописував до журналу АБН (Антибольшевицького Бльоку Народів), коли головою була достойна п. Я. Стецько. Як автор Микола Чировський зробив вагомий внесок у поширення правди про Україну у вільному світі, за що його советські літературні газети в Україні дуже ганьбили, але автор вважав це за честь.

Незабуваючи важливості виховання молоді, коли зайшло запотребування, він згодився вчити у суботній школі українознавства в Ньюарку і потім на протязі десяти років був директором тієї школи. В 1985 року з причини стану здоров'я дружини прийняв емеритур у Seton Hall University і переїхав на Флориду до Маямі, де ще викладав понад п'ять років у Маямському університеті. В цей час він також працював над англосовітською редакцією „Тисячоліття Християнства в Україні“, яке вийшло великим томом у 1988 році. УККА запропонувало йому редакцію „Української Спадщини в Америці“, яке появилася ще більшим томом у 1990 році. Зараз після того видрукування, він працював над виданням двотомової історії ООЧСУ. Коли, в 1991 році, по розпаді СРСР проголосили самостійну Українську Державу він, весною 1992 року, вперше від дитинства поїхав в Україну, де викладав „Соціально-економічні науки Церкви“ в українській духовній семінарії св. Духа в Рудні біля Львова; у 1994-1995 роках він знову викладав там. З цієї ділянки написав підручник, який видало видавництво „Свічадо“ у Львові в українській мові. Відтак, він видрукував ще кілька малих праць.

На протязі всіх тих років Микола Чировський своїм прикладом навчив своїх чотирьох синів любити Бога, Україну і науку як рівнож шанувати Америку.

У 1999 році Микола почав тратити сили і щойно у 2002 році лікарі викрили невилікувальну хворобу рака, з причини якої він відійшов у вічність 3 листопада 2004 року. До останнього віддиху він цікавився подіями в Україні.

В глибокому горі залишив дружину і трьох синів з їхніми дружинами і дітьми та одну вдову синову з двома донями (разом 8 внуків). Вся родина жаліє, що Микола не дочекався „Помаранчевої Революції“ і справді вільної Української Держави.

Нехай американська земля буде йому легкою, а Господь наділить його вічною пам'яттю „со святыми упокойтись“.

Дружина ІВАННА із синами і родиною.

ПОДЯКА

По довгій і тяжкій недужі, 3 листопада 2004 р. Всевишній забрав до себе нашого найдорожчого МУЖА, БАТЬКА і ДІДА

бл. п.

проф. д-ра

МИКОЛУ ЧИРОВСЬКОГО

Щиросердечно дякуємо всім, що своєю присутністю звеличали похоронні обряди і своїми пожертвами вшанували пам'ять Покійного.

Рівнож дякуємо за вислови співчуття і розради особисті, телефонічні і листовні, які облегшили наше горе.

Особливу подяку складаємо о. парохів Леонідові Малькові, о. Андрієві Манькові, о. Андрієві Чировському, о. Іванові Чировському, о. Андрієві Онуферкові з Канади і о. Тарасові Лончині з Вашингтону за відправи похорону в церкві св. Івана Хрестителя в Ньюарку, Н. Дж., Парастасу у похоронному заведенні Литвин і Литвин і над гробом на цвинтарі Gate of Heaven.

Також звеличив відправу похорону наш довголітній парох, Владика Михайло Кучмяк.

Дякуємо за присутність на Парастасі Монсіньорові Шіринові, президентів Seton Hall University, оо. Брэдлі і Хардон, також із Seton Hall University, і о. Романові Мірчукові, парохів церкви у Виппані, Н. Дж.

За прощальні слова по Парастасі щиро дякуємо п. Олещукові, голові Державницького Фронту, п. Качурові, представникові ООЧСУ з Нью-Йорку і проф. Андрушкові від головної управи Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ).

Велику подяку складаємо похоронному заведенню Литвин і Литвин за вірцеве переведення похорону.

За переведення тризни дякую моєму синові Левкові Чировському.

Важлива подяка належить Орестові Федашеві, менаджерів готелю Ramada Inn, East Hanover, NJ за підготовку тризни і за опіку над гостями в готелі.

НА СЛУЖБИ БОЖІ склали:

Стефанія Феденишин, Роман Андерсон, Оксана Андерсон, п-во Руджінські, Анна Долинська, п-во Возняки, Зеня і Адріана Гельб'їр, Іван Генсьор з родиною, Л. і М. Чировські з родиною, Ліда Гладка, Євгенія Ковальська, о. Едвард Брэдлі (Seton Hall University), о. Річард Хардон (Seton Hall University), п-во Тинарі до Capuchin Mission Association, Л. Лоффелман до Selesian Fathers Mission.

КВІТИ прислали:

Церковний хор і парафіяни церкви Успення Божої Матері в Маямі, Флориди, директори, професори, працівники та студенти Інституту Східно-Християнських Наук ім. Митрополита Андрея Шептицького в Оттаві, працівники компанії Optical Communication Products, Inc., Ліда, Матей і Вікторія Тодгантер, Стефанія Феденишин, Роман Андерсон і Оксана Андерсон, д-р Любка, Оксана і Роксоляна Кузьмаки д-р Юрій, Зеня і Мая Яворські, Люція Чайківська, Петро Назаркевич, інж. Роман і Віра Запотоличі, Марійка і Марко Смішкевичі, д-р Юрій і Маргарита Смішкевичі, Ольо і Маріса Смішкевичі, Антоній і Христина Ролянди, Аріядна, Тамара і Діяна Чировські, сини і синіві, внуки і внучки.

ДАР КОМІТЕТОВІ УКРАЇНЦІВ В КАНАДІ І НА ЗБІРКУ ДОПОМОГИ УКРАЇНІ: Стефанія Геврик з родиною – 150 дол.

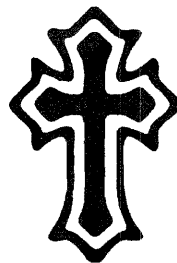
ДАРИ НА ІНСТИТУТ СХІДНО-ХРИСТІАНСЬКИХ НАУК ім. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО:

2,500 дол.	Лев і Марія Чировські;
500	Іванна Чировська;
по 250	Андрій і Таїса Бровари, д-р Любомир і Оксана Кузьмаки, Маркіян і Люба Онуферки, ;
по 200	о. Петро і Оленка Галадзи, о. Андрій і Галина Чировські;
150	Аріядна Чировська;
по 100	д-р Александер і Ярослава Гудзяки, д-р Володимир і Анна Раки, Михайло і Рома О'Гара, Іван і Ірена Мокрівські, Сидір і Марія Тимяки, Франк і Барбара Тинарі, п-во Куті, Володимир Білоус, Орест і Адя Федаші, Богдан і Богданна Худьо, Юрій і Дарія Долинські, Анна Івашко, д-р Роман і Світлана Андрушкови, Богдан і Ліда Крамарчуки, Іван і Оля Зарицькі, Юрій і Анна Петренки, Зеновія Бігун, Стефанія Феденишин, Дарія Пасічник, д-р Адріан і д-р Ляріса Долинські, Іван і Дарія Турянські;
по 50	Марія Семанишин, Ігор і Дарія Зелики, Таїса Богданська і Микола Голінатий, Неоніла Онуферко, Богдан і Оксана Кузишини, Павлина Фик, Стефанія Гурко, Еміль і Галина Войтечко, Ірена Трач, Ярема, Стефанія і Христина Ракочі, Ірена Ренстром, інж. Роман і Віра Запотоличі, Іванна Ганушевська;
по 25	Юрій і Ліда Реплянські, Ярема і Тереня Ракочі, Марта Боровик, Ліда Гладка;
20	Роман Пиндус.

Разом 7,170 дол.

Нехай Всевишній Господь винагородить Вас усіх щедрими ласками за участь, пожертви і молитви.

Дружина ІВАНКА СМІШКЕВИЧ ЧИРОВСЬКА з родиною.

З глибоким жалем і смутком ділимося з рідними і приятелями сумною вісткою, що 17 жовтня 2005 р. відійшов у Божу вічність

бл. п.

ВОЛОДИМИР ЩЕБЕТЮК

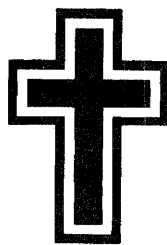
нар. 3 березня 1924 р. в Галичині.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 21 жовтня в українській католицькій церкві св. Йосафата в Алентавні, Па., а відтак на цвинтарі в Нортгемптоні, Па.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – МАРІЯ з дому КАЧАН
син – ІГОР з дружиною РОЗІЄН
внуки – СТЕФАН і КРИСТОФЕР
донька – КОНСТАНТИНА
внук – АНДРІЙ
донька – ГАЛИНА з чоловіком РОМАНOM
брат – ЛЕОН ЩЕБЕТЮК в Австралії
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 29 жовтня 2005 р. відійшов від нас у вічність на 90-му році життя наш найдорожчий ТАТО і ДІДО

бл. п.

ВОЛОДИМИР НІКОРОВИЧ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 3 листопада 2005 р. в соборі свв. Володимира і Ольги в Чикаго, Іл., а відтак на цвинтарі св. Миколая.

Тіло Покійного спочиває біля його покійної дружини бл. п. Іванки і біля покійного сина Ореста.

У глибокому смутку залишилися:

дочка – ЛІДА СВИТНИК з чоловіком ЮРКОМ
внуки – ПАВЛО
– АНДРЕЯ
– ЛІСА
швагер – ОСТАП ВАРЕНИЦЯ
та ближча і дальша родина в Америці, Канаді і Україні.

Вічна Йому пам'ять!

РЕКЛАМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040

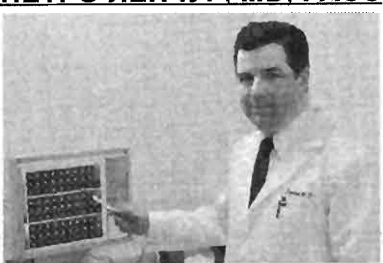

ОКСАНА ТРИТЯК
Професійний продавець
забезпечення УНС
OKSANA TRYTJAK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, P.O. Box 280 Parsippany, NJ 07054
Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3071) • Fax: (973) 292-0900
e-mail: OKRYS@YAHOO.COM

ОСИП ГАВРИЛЮК
Професійний продавець
забезпечення УНС
JOSEPH HAWRYLUK
Licensed Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
79 Southridge Drive
West Seneca, NY 14224 • Tel.: 716 674-5185
Fax: 716 675-2238 • osyp@unamember.com

УКРАЇНСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ ЦЕНТР
PALLADA International
ВСІ ВИДИ ІМІГРАЦІЙНИХ СПРАВ
Оформлення Заяв на Лотерію
Зеленої Картки
98 Second Avenue, 2nd Floor, New York, NY 10003
Tel.: (212) 387-8683 • (212) 228-3029

КАРДІОЛОГ
ПЕТРО ЛЕНЧУР, MD, FACC

Board Certified: Cardiovascular Disease,
Interventional, Nuclear Cardiology
and Internal Medicine.
Єдиний українськомовний „Interventional“
кардіолог в NY і NJ.
НОВІ КАРДІОЛОГІЧНІ ЦЕНТРИ
Всі основні обстеження проводяться в
двох зручно розміщених сучасних офісах
776 E. Third Ave. 1432 Hylan Blvd.
Roselle, NJ 07203 Staten Island, NY 10305
(908) 241-5545 (718) 351-9292

ОРКЕСТРА „ЛУНА“
Музика на весілля, забави, фестивалі.
Святкування роковин.
ОПЕСЬ КУЗИШИН
Тел./Факс: (732) 636-5406
e-mail: dumamuse@aol.com

ДАНТИСТ
д-р МАРУСЯ КУШНІР

- Високоякісне лікування і відновлення
зубів для усієї родини.
- Косметична дантистика
- „Implant“ - нарощування зубів.

Лікар приймає за попереднім домовленням.
120 Millburn Ave., Suite M-4,
Millburn, NJ 07041 • Tel.: (973) 467-9876

FATA MORGANA
Музика для всіх: весілля, забави, концер-
ти, фестивалі і приватні прийняття.
Тел. до Олексія: (609) 747-1382 або
e-mail ok1band@yahoo.com
website: www.fata-morgana-band.com

МОЖНА НАБУТИ
ВІДЕО АПОН-2011
14-та РІЧНИЦЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ – КОНЦЕРТ
НА МАЙДАНІ – КИЇВ, 24 СЕРПНЯ 2005
Ціна 25 дол., 1 касета в подарунок
Apon Record Company
P. O. Box 3082, Long Island City, NY 11103
Tel.: (718) 721-5599

 LAW OFFICES OF
ZENON B. MASNYJ, ESQ.
Від 1983
• Серйозні персональні пошкодження
• Купно, продаж нерухомостей
(Real Estate and coop-closings)
• Репрезентування комерційної
діяльності
• Securities arbitration
• Розводи
• Заповіти-офіційні завірення
157 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003
(212) 477-3002
(Тільки за попереднім домовленням)

 fregata TRAVEL SERVICE, INC.
250 West 57th St. #1211 Phone: (212) 541-5707
New York, NY 10107 Fax: (212) 262-3220
ECONOMY AIRLINE
TICKETS FROM USA TO
KYIV, LVIV, ODESA
and WARSAW
Restrictions Apply

ARKA
Нитки, тканина до вишивання,
писанкові прибори, касети, відео-
касети, CD, шкільні книжки, хустки,
кераміка, різьба.
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ
Найбільший вибір українських книжок.
Замовляйте каталог:
1-866-422-4255
www.ukrainianbookstore.com

16.9¢/min
CALL УКРАЇНА
Great domestic rates.
Great rates to the rest of the world
- any day, any time, direct dial.
We also offer prepaid Phone Cards:
calls to Ukraine from 7.8¢/min.
1-800-449-0445
LOPOST
www.lopost.com

KARPATY TRAVEL

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario Canada M6S 2Y4

1-800-265-7189

в Торонто (416) 761-9105

e-mail: nsemczys@aol.com

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ПРОДУКТОВІ НАБОРИ ЛИСТИ ТА ДОКУМЕНТИ

**НАДІЙНО І ШВИДКО до рук адресата
в Україні, Польщу та інші держави**

ПОДОРОЖНІ ПОСЛУГИ

ВІЗИ • АВІАКВИТКИ

ЗАПРОШЕННЯ до Канади і США

СТРАХУВАННЯ ПОДОРОЖУЮЧИХ

**НАЙДЕШЕВШІ МІЖНАРОДНІ
ТЕЛЕФОННІ РОЗМОВИ**

Пам'ятайте – як посилати, літати, чи телефонувати – то тільки через КАРПАТИ!